

PIĄTEK-CZWARTEK
101-07|08|2025|

DZIENNIK ELBLĄSKI TYGODNIK

ELBLĄG, GODKOWO, GRONOWO ELBLĄSKIE, MARKUSY,
MILEJEWO, MŁYNARY, PASŁĘK, RYCHLIKI, TOLKMICKO

cena 5,99 zł (w tym 8% VAT)

IKAT GAZETA
braniewska

BRANIEWO, FROMBORK, LELKOWO, PIENIĘŻNO,
PŁOSKINIA, WILCZĘTA

CO, GDZIE, KIEDY?

NAJGORSZE JUŻ ZANAMI?

ISSN 2956-2740

9 772956 274002

PROMOCJA

BEZPŁATNY
DODATEK
W KAŻDY PIĄTEK

RELAKS
z Dziennikiem Elbląskim

„CMENTARZE ROSNĄ MALEJE LICZBA OBROŃCÓW ALE OBRONA TRWA I BĘDZIE TRWAŁA DO KOŃCA”

81 lat temu Warszawa rozpoczęła heroiczny bój o wolność, honor i polską tożsamość. Jakkolwiek bowiem oceniamy samą decyzję o wybuchu Powstania Warszawskiego, to pamiętajmy, że Ci, którzy oddali życie za Ojczyznę, są narodowymi bohaterami, dlatego należy im się wieczny szacunek.

Przywilejem współczesnych jest możliwość oceny wydarzeń historycznych przy znajomości ich ostatecznych rozstrzygnięć. Kreślenie alternatywnych wizji historii pod względem intelektualnym stanowi nad wyraz frapującą rozrywkę, ale równocześnie jest niezwykle groźne. Oceniając przeszłość, nierzadko bowiem nie jesteśmy w stanie uchwycić swoistej emocjonalnej aury towarzyszącej określönemu kontekstowi historycznemu. Powstanie Warszawskie jest tego najlepszym przykładem.

„CI, KTÓRYCH DOTKNĘŁO NIESZCZĘŚCIE, SĄ ZAWSZE SAMOTNI”

To, czy Powstanie Warszawskie wybuchnie, nie było pewne jeszcze 31 lipca 1944 roku w godzinach popołudniowych. Dość powiedzieć, że w ostatni dzień lipca o godzinie 10.00 odbyła się dramatyczna odprawa w sztabie Komendy Głównej Armii Krajowej, gdzie wniosek o tym, czy sytuacja dojrzała do tego, by wydać rozkaz do walki, przegłosowano negatywnie. Z siedmioosobowego gremium za rozpoczęciem powstania były trzy osoby. Wszystko zmieniło się o godzinie 17.00 wskutek meldunku płk. Antoniego Chruściela „Montera”, który przyniósł informację, że „sowieckie czołgi są już pod Pragą”. W rzeczywistości była to tylko plotka, aczkolwiek wystarczającej wagi, by przesądzić o wy-

buchu największej bitwy miejskiej w XX wieku.

À propos wagi powyższej decyzji i jej konsekwencji, to decydenci doskonale wiedzieli, czego mogą się spodziewać. Symptomatyczna jest zwłaszcza odpowiedź gen. Tadeusza Pełczyńskiego „Grzegorza”, który na pytanie: „Co będzie, gdy Rosjanie staną?”, oznajmił, że wówczas Niemcy „wyrzną” miasto. Szybko jednak dodał, iż jest to mało prawdopodobne, bo w interesie najeźdźców ze wschodu jest jak najszybsze jego zajęcie.

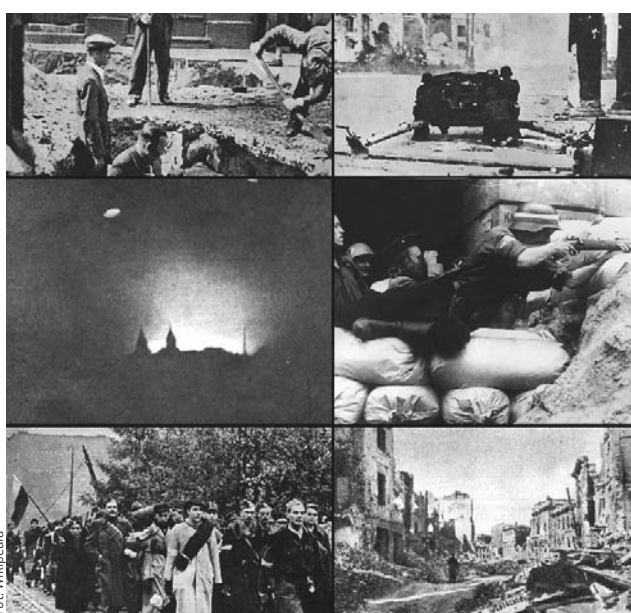
Najeźdźcy jednak stanęli, a Polakom przez 63 dni pozostała nierówna walka z niemieckim okupantem i czekanie na coraz bardziej iluzoryczną pomoc „czerwonej zarazy”, która ostatecznie nie nadeszła.

„Czekamy ciebie, czerwona zarazo, byś wybawiła nas od czarnej śmierci, byś nam Kraj przedtem rozdarłszy na ćwierci, była zbawieniem witalnym z odrazą”.

Stanisław Szczepański „Ziutek” kreśląc w czasie Powstania Warszawskiego wiersz pt. „Czerwona zaraza”, wyraził odczucie niejednego wówczas Polaka. Powstańcy walczyli dzielnie i ofiarnie, ale przede wszystkim samotnie, bo świat o nich zapomniał w myśl herbertowskiej zasady, że: „Ci, których dotknęło nieszczęście, są zawsze samotni”.

„RAZ SIĘ SKUR..., KUR... POZOSTANIESZ”

„Zapamiętajcie, że za nieszczerość i tchórzostwo zawsze trzeba zapłacić. Nie wyobrażajcie sobie, że przez całe lata można uprawiać służalczą propagandę na rzecz radzieckiego lub też jakiegokolwiek innego reżimu, a potem powrócić nagle do intelektualnej przyzwoitości. Raz się skur..., kur... pozosta-

„Zapamiętajcie, że za nieszczerość i tchórzostwo zawsze trzeba zapłacić. Nie wyobrażajcie sobie, że przez całe lata można uprawiać służalczą propagandę na rzecz radzieckiego lub też jakiegokolwiek innego reżimu, a potem powrócić nagle do intelektualnej przyzwoitości. Raz się skur..., kur... pozostaniesz” – grzmiał osiem dekad temu na łamach brytyjskiego dziennika „Tribune” George Orwell, widząc jak zachodnie elity najpierw milczą na temat Powstania Warszawskiego, a następnie nieprawdziwie opisują jego przebieg, de facto wspierając Sowietów.

niesz” – pisał na łamach brytyjskiego dziennika „Tribune” George Orwell, którego słowa były skierowane do... zachodnich dziennikarzy i intelektualistów. Warto bowiem pamiętać, że na Zachodzie najpierw milczano na temat Powstania, a następnie nieprawdziwie opisywano jego przebieg, de facto wspierając sowiecki ogłód rzeczywistości. „Armie rosyjskie stoją obecnie u wrót Warszawy. Przyznoszą one oswobodzenie Polski, oferują Polakom wolność, niepodległość i suwerenność. Domagają się, aby Polska w przyszłości była przyjazna wobec Rosji. Wydaje się to uzasadnione, gdy widzi się, jak wiele ucierpiała Rosja ze strony Niemiec maszerujących poprzez Polskę do

zaatakowania jej” – powiedział Winston Churchill 2 sierpnia 1944 roku w Izbie Gmin, co dobitnie uzmysławia stosunek możliwych tego świata do sprawy polskiej pod koniec II wojny światowej. Skądinąd przekonanie do siebie Zachodu było jedną z przyczyn wybuchu Powstania Warszawskiego. Wszak płk Leopold Okulicki uważał, że „ofiara będzie tak wielka”, że zachodni politycy „nie będą już mogli zatykać uszu (...) i w końcu będą zmuszeni do zmiany tej nieludzkiej polityki, która skazuje połowę Europy na nową niewolę”.

„PRZELANA KREW I ZESZŁOROCZNY ŚNIEG JEDNAKĄ CENĘ MAJĄ NA TYM ŚWIECIE”

Polska krew zarówno dla Stalina, jak i Zachodu miała

jednak niewielkie znaczenie, dlatego przeciwnicy Powstania uważają, iż ofiara była zbyt duża i w istocie niepotrzebna. „Był to porządny człowiek, ale Warszawę zburzył jednak” – powiedział nieco ironicznie Stefan Kisielewski o gen. Pełczyńskim, jednym z przywódców Powstania Warszawskiego.

Warszawa istotnie została zburzona. Wedle przygotowanego w 2004 roku „Raportu o stratach wojennych Warszawy”, w czasie Powstania zginęło od 150 tys. do 200 tys. Polaków, z czego zaledwie 16 tys. z nich stanowili wojskowi. Niemcy w trakcie Powstania zniszczyli około 25 proc. zabudowy stolicy, a kolejne 30 proc. wyburzono podczas planowego niszczenia miasta, które skończyło się 17 stycznia 1945 roku, kiedy do Warszawy wkroczyła 1. Armia Wojska Polskiego. W 1945 roku na Starym Mieście zaledwie jedna kamienica nadawała się do zamieszkania. Wedle dostępnych szacunków z budowli zabytkowych na Starym Mieście i w Śródmieściu ocalało jedynie 3 proc.

„PRZEZ TAKĄ MIŁOŚĆ ZYSKUJE SIĘ PRAWO DO OJCZYZNY”

Warto także pamiętać, że po pięciu latach wojennego koszmaru i nieludzkich upokorzeń Polska, a szczególnie polska młodzież chciała się bić. „Najlepsza młodzież omywała swoją krew bruki tego miasta! Tak się miłuje! Nie ma miłości bez ofiary! Przez taką miłość zyskuje się prawo do ojczyzny. Dlatego młodzież gotowa była na wszystko. Zdolna była walczyć o wolność i zarazem wzbraniać się przed nienawiścią” – mówił w 1972 roku Prymas Tysiąclecia Stefan Wyszyński, podkreślając humanitarną postawę polskiej młodzieży: „Nie jest baj-

SKONTAKTUJ SIĘ Z NAMI

Ewelina Gulińska
dziennikarka
e.gulinska@dziennikelblaski.pl
tel. 502 499 529

Elwira Kowalska
manager
ds. reklamy
e.kowalska@dziennikelblaski.pl
tel. 604 408 305

ką opowiadanie o dwóch małych chłopcach, którzy w czasie powstania wzięli do niewoli żołnierza niemieckiego. Rozbroili go i prowadzili z triumfem. Gdy jednak zapalili papierosa, mieli wątpliwość, czy dobrze robią, bo może Niemiec też by zapalił – ale to wróg. Postanowili więc, że dadzą mu tak, aby tego nie widzieli. Podali mu papierosa za plecami, aby i on sobie zapalił”.

„JEST NARÓD, KTÓRY TE DZIECI WYŚLAŁ DO PIECA”

To, jak wielką ranę stanowią wojenne okrucieństwa, znakomicie obrazują słowa zmarłego w 2017 roku dziennikarza Pawła Zarzecznego, który ciesząc się trzy lata wcześniej po pierwszym zwycięstwie polskiej reprezentacji piłkarskiej nad Niemcami, z łzami w oczach powiedział: „Dlaczego ten mecz z Niemcami jest taki ważny? (...) Ja codziennie przed pracą siedzę sobie

WYDAWCA
GALINDIA Sp. z o.o.
ul. Tracka 7B
10-364 Olsztyn

REDAKTOR NACZELNY
Maciej Matera

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO
Ewelina Gulińska
e.gulinska@dziennikelblaski.pl

REDAKTOR WYDANIA
Ewelina Gulińska e.gulinska@dziennikelblaski.pl

WYDANIE ONLINE internet@gazetaolsztynska.pl
tel. 514 800 549

GAZETA OLSZTYŃSKA.PL
redakcja@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 515

PRENUMERATA E-WYDAŃ
prenumerata@gazetaolsztynska.pl
tel. 502 499 531

DZIENNIKELBASKI.PL
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 502 499 529
gazeta@dziennikelblaski.pl

REKLAMA W ELBŁĄGU
82-300 Elbląg, ul. Rybacka 35
tel. 604 408 305
reklamy@dziennikelblaski.pl

Elwira Kowalska
tel. 604 408 305

DRUK
Drukarnia Prasowa
GRUPY WM Sp. z o.o.
Olsztyn, ul. Tracka 7B
tel. 502 499 539

w parku przed Pałacem Młodzieży. I jest tam pomnik doktora Korczaka. Stary doktor stoi otoczony wianuszkami dzieci. Te dzieci mają 6, 8, 10, 12 lat. I jest dziewczynka z taką małą lalczką. I tak sobie myślę, Jezus Maria, jest naród, który te dzieci wysłał do pieca. Są zbrod-

nie, których nie możemy wybaczyć. No więc ja nie wybaczam”. Ale nie o zemstę chodzi w przypadku Powstania Warszawskiego, lecz o pamięć i obronę polskiej tożsamości, którą wszechgólny sposób ukształtowała brutalna historia. „Niepodległości uzyskanej

w roku 1918, obronionej w 1920, broniliśmy także w 1944 roku w Warszawie. To była walka podjęta po to, żeby Polska pozostała wolna. To nie jest święto martyrologii, tylko święto odwagi. Nam przyszło żyć w takim kraju, w którym ta odwaga jest potrzebna i nie na to nie poradzimy” – po-

wiedział Lech Kaczyński w przeddzień 65. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, z inicjatywy którego pięć lat wcześniej otwarto Muzeum Powstania Warszawskiego, stanowiące hołd dla tych, którzy w 1944 roku walczyli o wolną Polskę.

MICHAŁ MIESZKO PODOLAK

„ (...) cmentarze rosną maleje liczba obrońców ale obrona trwa i będzie trwała do końca

i jeśli Miasto padnie a ocaleje jeden on będzie niósł Miasto w sobie po drogach wygnania on będzie Miasto patrzymy w twarz głodu twarz ognia twarz śmierci najgorszą ze wszystkich – twarz zdrady i tylko sny nasze nie zostały upokorzone”.

Zbigniew Herbert,
„Raport z oblężonego Miasta”

JEDEN Z NAJWAŻNIEJSZYCH PUNKTÓW W NASZYCH DZIEJACH

Podczas obchodów 81. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, prezydent Andrzej Duda podkreślił, że jest ono jednym z najważniejszych punktów dumy i szlachetnego cierpienia w naszych dziejach. Jak mówił, wielu światowych przywódców odwiedza Muzeum Powstania Warszawskiego, by dać świadectwo prawdzie.

Spotkanie prezydenta Andrzeja Dudy i prezydenta Warszawy Rafała Trzaskowskiego z powstańcami warszawskimi odbyło się w środę w parku Wolności na terenie Muzeum Powstania Warszawskiego. Wydarzenie rozpoczęło główne obchody 81. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Prezydent wręczył order i odznaczenia uczestnikom Powstania oraz osobom zaangażowanym w utrwalanie i przekazywanie pamięci o nim następnym pokoleniom. Andrzej Duda podkreślił, że Powstanie Warszawskie jest „absolutnie jednym z najważniejszych punktów w naszych dziejach - punktów dumy, cierpienia, ale także szlachetnego, ważnego, a przede wszystkim jak bardzo potrzebnego”.

Dodał, że podczas dyskusji na temat Powstania „wspomina się o różnych głosach krytycznych, czasem takich, że trudno powstrzymać aż emocje”. – Popatrzcie wszyscy państwo, kto dzisiaj z szacunkiem, podziwem mówi o Powstaniu Warszawskim, bohaterstwie powstańców warszawskich i ludu stolicy, bohaterstwie tych, którzy walczyli o wolną, suwerenną, niepodległą Polskę, o przepędzeniu okupanta, odzyskaniu wolności, stolicy jako początku niepodległego i znów wolnego, suwerennego państwa – zaznaczył prezydent Duda.

– NIECH PAMIĘĆ O POWSTANIU WARSZAWSKIM I JEGO BOHATERACH TRWA NIEPRZERWANIE W NASZEJ HISTORII.

W HISTORII CORAZ SILNIEJSZEJ, WOLNEJ, SUWERENNEJ, NIEPODLEGŁEJ POLSKI, KTÓRA ZAWSZE BYŁA W CENTRUM ICH SERCA – POWIEDZIAŁ PREZYDENT ANDRZEJ DUDA.

Z kolei prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski mó-

wił: – Pytanie, jaka lekcja z Powstania płynie, co zostanie z naszego bohaterstwa, co zostanie z naszego doświadczenia, zadają mi wszyscy powstańcy. Właśnie to miejsce odpowiada na to pytanie. Ono pokazuje rzecz niezwykłą, coś, co w polityce światowej, w polityce polskiej nie jest specjalnie dzisiaj popularne, a mianowicie wspólnota, współbrzmienie,

harmonia, mówienie jednym głosem, w tym miejscu to się dzieje. I to dzięki wam. Tutaj politycy niezależnie od tego, z jakiego obozu politycznego pochodzą, jakie wyznają wartości, mówią jednym głosem, pokazują, że można się do siebie uśmiechać, można mówić w taki sposób, że pokazują one, że są dla nas rzeczy święte, że są dla nas rzeczy niezbywalne. Jednym głosem (...) wspominać prezydenta Lecha Kaczyńskiego i panią prezydent Hannę Gronkiewicz-Waltz, tych wszystkich, którzy przyczynili się do tego, że to miejsce powstało. Dyrektor Muzeum Powstania Warszawskiego Jan Ołdakowski podkreślił, że powstańcy walczyli nie tylko o wolność swojego miasta, ale także całego kraju. – Z tej walki wyrosła

niepodległa Polska. Dziś ta Polska oddaje wam hołd – powiedział, zwracając się do byłych powstańców. Wiceprezes Zarządu Głównego Związku Powstańców Warszawy Janusz Maksymowicz, ps. „Janosz”, podkreślił, że nie można zapominać o bohaterach i ofiarach powstania, bo historia lubi się powtarzać. Nawiązując do wojny w Ukrainie, powiedział, że „zapach wojny blisko naszej granicy nas bardzo niepokoi”. – To, co było najpiękniejsze w Powstaniu, to żarliwa i bezinteresowna miłość ojczyzny – ocenił prezes Zarządu Głównego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Janusz Komorowski, ps. „Antek”. Wskazał, że walcząca stolica była symbolem niezniszczalności ducha.

PAP/RED.

NIE ŻYJE HALINA JĘDRZEJEWSKA „SŁAWKA”

W przeddzień 81. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego zmarła Halina Jędrzejewska „Sławka” – sanitariuszka w Powstaniu Warszawskim, lekarka i działaczka kombatancka. O jej śmierci poinformował w czwartek prezydent Warszawy Rafał Trzaskowski.

Halina Jędrzejewska urodziła 19 października 1926 r. w Warszawie. Ukończyła Gimnazjum im. Słowackiego w Warszawie, maturę uzyskała na tajnych kompletach, tuż przed wybuchem Powstania Warszawskiego, w lipcu 1944 r. Pracę konspiracyjną rozpoczęła w lipcu 1940 r. w 3. Czerwonej Warszawskiej Drużynie Harcererek. W marcu 1940 r. przeszła do Konfederacji Narodu, włączonej w 1942 r. do Armii Krajowej, gdzie pełniła funkcję łączniczki pod pseudonimem „Sławka”. W Powstaniu Warszawskim została przydzielona do Kedywu jako sanita-

riuszka patrolu sanitarnego oddanego do dyspozycji kpt. „Niebory” (Franciszka Mazurkiewicza), dowódcy batalionu „Miotła” w zgrupowaniu „Radosław”. Po śmierci „Niebory” przydzielono ją do oddziału por. „Szczęsnego”. Brała udział we wszystkich walkach oddziału na Woli, Starym Mieście, Czerniakowie i ul. Książęcej. Została odznaczona dwukrotnie Krzyżem Walecznych. Po Powstaniu Warszawskim została wywieziona do obozu jenieckiego w Niemczech (Stalag XB Sandbostel), a następnie przeniesiona do obozu jenieckiego kobiet żołnierzy Armii Krajowej

w Oberlangen. Po uwolnieniu z obozu została przewieziona z grupą dziewcząt do Holandii, a następnie do Wielkiej Brytanii i skierowana do Pomocniczej

Służby Kobiet w Polskich Siłach Lotniczych. Do Polski wróciła w 1946 r. i w tym samym roku jesienią rozpoczęła studia na Wydziale Lekarskim Uni-

wersytetu Poznańskiego. W 1947 r. wyszła za mąż za poznane w Powstaniu Tadeusza Jędrzejewskiego i przeniosła się do Warszawy, gdzie kontynuowała studia na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Warszawskiego. W lutym 1952 r. uzyskała dyplom lekarza i w maju rozpoczęła pracę w klinice ortopedycznej. W 1987 r. przeszła na emeryturę i rozpoczęła współpracę z Lecznicą Spółdzielni Inwalidów „Inspol”, która trwała do lipca 2000 r. Po październiku 1956 r. włączyła się aktywnie do pracy społecznej w środowisku batalionu powstańczego AK „Miotła”. Przez wiele lat

była przewodniczącą komisji socjalnej tego środowiska. Jako specjalista konsultowała społecznie również członków Związku Inwalidów Wojennych. W 1994 r. została wybrana do Zarządu Głównego Związku Powstańców Warszawskich. Powierzono jej wtedy funkcję wiceprezesa. Została odznaczona Krzyżem Kawalerskim, Oficerskim i Komandorskim Orderem Odrodzenia Polski. Została także wyróżniona Złotą Odznaką za Zasługi dla Warszawy. Honorową Obywatelką Miasta Stołecznej Warszawy została w 2019 r.

PAP/RED.

ELBLĄG CZEKA, NATURA NIE POCZEKAŁA

Jeszcze o pierwszej w nocy Kumiela była spokojna, a poziom wody niski. O 4:30 rzeka w kilku miejscach przerwała koryto, zalewając piwnice, podwórka i ulice. Choć Elbląg co kilka lat mierzy się z podobnymi podtopieniami, tym razem żywioł znów zaskoczył.

Jak relacjonują służby miejskie, do godziny 1 (w nocy z poniedziałku na wtorek) sytuacja wydawała się stabilna. Prognozy nie wskazywały na tak intensywne opady, a poziom rzeki był niski.

– O godzinie 1:00 mieliśmy ostatni meldunek uspokajający, mówiący o tym, że stan Kumieli jest niski. Wczoraj po południu robiłem objazd miasta i o wiele bardziej niebezpiecznie wyglądała rzeka Babica – mówił Tomasz Świniarski, dyrektor Departamentu Zarządzania Kryzysowego w Urzędzie Miejskim w Elblągu, podczas konferencji prasowej związanej z ogłoszonym stanem powodziowym w Elblągu.

Do przełomu doszło nad ranem. Między 4:00 a 4:30 poziom wody w Kumieli gwałtownie wzrósł, przekraczając możliwości retencji. Rzeka wystąpiła z brzegów w kilku miejscach jednocześnie – m.in. na ul. Związku Jaszczurczego, Grunwaldzkiej i Malborskiej.

– Od godziny 1:00 nastąpił lawinowy wzrost poziomu wody. Sami zastanawiamy się, dlaczego aż tak intensywnie ta woda przybrała,

bo że przybierze, wiedzieliśmy wszyscy, ostrzeżenia pogodowe obowiązywały od kilku dni. Osobiście, po przyjeździe na Związek Jaszczurczego, chodziłem po klatkach schodowych i dzwoniłem do mieszkańców, żeby jak najszybciej zabierali samochody z piwnic – dodał Świniarski.

Na ulicach natychmiast pojawiła się straż pożarna. Do działań skierowano ponad 200 strażaków, w tym jednostki z powiatów ostródzkiego i iławskiego. Największe siły trafiły w okolice szpitala miejskiego, który był jednym z głównych punktów zagrożenia.

– Jak tylko otrzymaliśmy komunikat o zagrożeniu, wszystkie służby natychmiast ruszyły w teren. W pierwszej kolejności zabezpieczyliśmy szpital oraz rozdzielnię prądu, by zapewnić bezpieczeństwo pacjentom, w tym osobom przyjeżdżającym na dializy. To była kwestia ratowania życia – przekazała Katarzyna Wiśniewska, wiceprezydent Elbląga.

Szpital nie został zalany. – Szpital został obroniony z pełnymi siłami. Rozsta-

wiony został specjalistyczny sprzęt – rękawy przeciwpowodziowe dociążone workami – poinformował mł. bryg. Bogdan Grzymowicz, komendant miejski PSP w Elblągu.

DLACZEGO SYTUACJA SIĘ POWTÓRZYŁA?

To nie pierwszy raz, gdy mieszkańcy Elbląga budzą się z wodą w piwnicach, a służby walczą o ochronę szpitala i głównych ulic miasta. Scenariusz znany z poprzednich lat powtórzył się.

– Tak, zdajemy sobie sprawę, że ta sytuacja się powtarza – przyznał Tomasz Świniarski. – Prezydent już w zeszłym roku interweniował w Wodach Polskich, żeby sfinalizować inwestycję, która ma kolosalne znaczenie dla Elbląga, czyli budowę zbiornika retencyjnego na Srebrnym Potoku. Dostaliśmy zapewnienie, że ten zbiornik ma powstać do 2029 roku – dodał.

Na razie jednak samorząd może opierać się tylko na działaniach doraźnych. – Niestety, natura nas wyprzedziła i nie dała nam poczekać. W tym roku je-

dyne, co mogliśmy zrobić, to monitorować stan koryta. Zwracaliśmy uwagę Wodom Polskim, że nie było ono we właściwy sposób przygotowane, ale interwencyjnie podejmowano działania, żeby je dostosować do wyższego poziomu wody – zaznaczył Świniarski.

I podkreślił, że sytuacja z ostatniej nocy była bardziej dynamiczna niż ta z 2017 roku. – Dzisiejszy stan wody jest wyższy niż w 2017 roku. W pewnym momencie z naturą nikt nie wygra. Gdybyśmy nawet chcieli rozstawić rękawy wzdłuż całej Kumieli, to gwarantuję, że ona i tak znalazłaby zatrzymanie na przepuszczenie po drugiej stronie Grunwaldzkiej, bo to jest newralgiczny punkt i wylałaby, cofając się w tę stronę, w którą się dzisiaj cofnęła – podkreślił.

ZBIORNIK, KTÓRY WCIAŻ NIE POWSTAŁ

O przyczynie systemowej opowiedział Cezary Terech, dyrektor Zarządu Zlewni Elbląg.

– W 2017 roku rozpoczęliśmy budowę zbiornika retencyjnego na Srebrnym

Potoku. Niestety, do dziś nie możemy jej dokończyć. To jest główna przyczyna problemu. Kumiela to rzeka górська, z wartkimi spływami, których nie da się łatwo zatrzymać. Już w pierwotnych założeniach planowano budowę progów na jarach, które miały spowalniać nurt. Uważam, że wciąż potrzebne są przynajmniej dwa takie progi. Dziś nie wystarczy jeden zbiornik. Potrzeba dwóch: mokrego i rumoszowego. Ten drugi powinien znajdować się od strony Bażantarni i zatrzymywać rumosz – gałęzie, błoto, wszystko to, co spływa z lasu i przecinek. Dopiero przefiltrowana woda trafiałaby do zbiornika mokrego, który można opróżniać przed spodziewanymi opadami. Tego nie zrobiliśmy. Ja sam rozpoczynałem tę inwestycję jeszcze jako przedstawiciel Żuławskiego Zarządu Melioracji, a dziś – jako dyrektor Zarządu Zlewni Elbląg – wciąż nie mogę jej zakończyć – podsumował.

Miasto przygotowało dwa punkty z workami z piaskiem: przy ul. Zagonowej i Grunwaldzkiej. Mieszkańcy mogą zabezpieczać swoje

posesje we własnym zakresie. – Pomagamy też lawetami w przewożeniu zalanych aut – zapewniła wiceprezydent Katarzyna Wiśniewska.

TOLKMICKO I SUCHACZ PO ULEWIE

Ulewne deszcze, które przeszły nad powiatem elbląskim, doprowadziły do poważnych podtopień w Tolkmicku i Suchacz. Najtrudniejsza sytuacja panowała w rejonie portu w Tolkmicku, gdzie poziom wody sięgał nawet półtora metra. Woda dostała się do domów, sklepów i lokali usługowych. Do podtopień przyczyniło się wezbranie Stradanki – lokalnej rzeki, która wystąpiła z koryta i zalała najniższe położone części miasta. Mieszkańcy Tolkmicka są zszokowani rozmiarem szkód. Wielu z nich nie spodziewało się, że woda w tak krótkim czasie zaleje ulice, posesie i wnętrza budynków.

Do powiatu elbląskiego ściągnięto posiłki z sąsiednich powiatów: ostródzkiego, braniewskiego, iławskiego oraz z Mazur.

EWELINA GULIŃSKA

MIASTO LICZY STRATY I APELUJE O ZBIORNIK

W CIĄGU ZALEDWIE JEDNEJ DOBY W ELBLĄGU SPADŁO PONAD 70 MM DESZCZU, CO DOPROWADZIŁO DO LICZNYCH PODTOPIEŃ. STRAŻ POŻARNA LICZY STRATY, A POSZKODOWANI MIESZKAŃCY MOGĄ UBIEGAĆ SIĘ O DORAŻNĄ POMOC.

To, co nas spotkało – prędkość i ilość wody – było niespodziewane. Był to deszcz nawalny. (...) Sytuacja była nagle, co potwierdziły relacje osób – na przykład w Tolkmicku – ito nie mówili politycy, tylko osoby prywatne, które widziały, że w przeciągu dosłownie kilku minut ten lokalny potok przerodził się w górski, rwący z ogromną prędkością strumień. Więc tutaj sytuacja była monitorowana. Opady, które były przeliczane, wskazywały na konkretne ilości wody. To był po prostu żywioł – mówiła wśród wiceprezydent Elbląga Katarzyna Wiśniewska podczas konferencji prasowej dotyczącej aktualnej sytuacji w mieście i podsumowującej dotychczasowe działania.

Według informacji przekazanej we wtorek, 29 lipca, przez dyrektora Centrum Meteorologicznej Ochrony Kraju, dr. Grzegorza Duńca, w Elblągu w ciągu ostatniej doby odnotowano aż 70,2 mm opadów.

Władze Elbląga podkreślają, że kluczowym rozwiąza-

niem, które mogłoby zminimalizować skutki takich zjawisk w przyszłości, jest budowa zbiornika retencyjnego przy ul. Marymonckiej. Pozwolenie na jego realizację wydano już w 2017 roku, ale inwestycja nie została dotąd rozpoczęta.

— Gdyby tę inwestycję realizował samorząd, prawdopodobnie do tego zdarzenia by nie doszło. Mamy deklarację pomocy, wsparcie pana wojewody i liczymy, że prace wreszcie ruszą – dodała Wiśniewska.

Wiceprezydent przypomniała, że zbiornik ma mieć pojemność 120 tysięcy metrów sześciennych, podczas gdy w czasie ostatniej ulewy konieczne było zmagazynowanie ponad 30 tysięcy metrów sześciennych wody, a więc czterokrotnie mniej.

— Gdybyśmy ten zbiornik mieli, nie rozmawialibyśmy dziś o podtopieniach, tylko cieszylibyśmy się przestrzenią publiczną przy Placu Grunwaldzkim – podkreślała.

Wiceprezydent wskazała również, że aktualnie Elbląg zakończył pierwszy

etap rewitalizacji kąpieliska miejskiego. Trwa faza przygotowań do drugiego etapu, w ramach którego przewidziano, aby druga niewyremontowana obecnie niecka basenowa, podobnie jak przed laty, pełniła funkcję zbiornika retencyjnego.

— Jesteśmy w trakcie prac analitycznych i przygotowania dokumentacji projektowej na drugi etap. Będzie to zbiornik retencyjny, który również pomoże nam w takiej sytuacji. Dzisiaj ta część niecki basenowej jest zamknięta. Jak dobrze państwo wiecie, obowiązują określone procedury: wymagane są pozwolenia wodnoprawne, dokumentacja, żeby było bezpiecznie również w tamtym rejonie – zapowiedziała Wiśniewska.

Wiceprezydent Piotr Kowal dodał, że samorząd wielokrotnie wnioskował do rządu o środki na budowę zbiornika. Teraz pojawiła się szansa na przyspieszenie tej inwestycji.

— Dziś na posiedzeniu rządowego sztabu kryzysowego padła informacja, że prace mają zostać zintensyfikowa-

ne i zbiornik ma w Elblągu powstać jak najszybciej. To bardzo ważna informacja. Będziemy trzymać rękę na pulsie – przekazał.

Szacunkowy koszt zbiornika to około 46 mln zł.

TRWA SZACOWANIE STRAT

Podtopione zostały nie tylko pojazdy mieszkańców, ale również miejskie szkoły i muzeum. Szacunkowe straty – według danych Państwowej Straży Pożarnej – sięgają 700 tysięcy złotych.

Pomoc dla poszkodowanych mieszkańców oferuje Elbląskie Centrum Usług Społecznych. Jak informuje dyrektor Beata Kulesza, osoby prywatne mogą otrzymać tzw. pomoc doraźną ze środków wojewody, w wysokości do 8 tys. zł. Pomoc przysługuje na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych, a nie np. na zalane piwnice, garaże czy samochody.

— Na ten moment wpłynęły trzy wnioski. Spośród około 50 rodzin, które odwieździeli nasi pracownicy, tylko jedna zakwalifikowała

się do pomocy. To rodziny korzystające wcześniej z pomocy społecznej – przekazała Kulesza.

Wnioski mogą składać także osoby, które poniosły straty w lokalach mieszkalnych lub gospodarczych. W takich przypadkach wysokość wsparcia zależy od indywidualnej oceny poniesionych szkód. Dokumenty można złożyć osobiście w naszej siedzibie lub drogą elektroniczną za pośrednictwem platform ePUAP, e-Doręczenia oraz Emp@tia. Pomoc nie obejmuje przedsiębiorców, którzy muszą korzystać z własnych ubezpieczeń lub dostępnych programów zewnętrznych.

W Elblągu nadal obowiązuje stan pogotowia przeciwpowodziowego, który potrwa przynajmniej do poniedziałku. Miasto funkcjonuje w trybie kryzysowym, a wszystkie służby pozostają w pełnej gotowości. Monitorowana jest sytuacja pogodowa, a w razie potrzeby zabezpieczane będą narażone miejsca: piwnice, fundamenty oraz brzegi

rzeki – za pomocą worków z piaskiem i rękawów przeciwpowodziowych.

EWELINA GULIŃSKA

Komisja oszacuje straty powstałe w wyniku intensywnych opadów i wylania Kumieli

Zarządzeniem prezydenta powołana została stała Komisja do spraw ustalania szkód i szacowania strat powstałych wskutek klęski żywiołowej lub zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej na terenie Gminy Miasto Elbląg. W jej skład wchodzi przedstawiciel departamentów Urzędu Miejskiego oraz Zarządu Budynków Komunalnych. Zadaniem komisji będzie między innymi dokonanie wizji lokalnej terenów, obiektów i infrastruktury objętej zdarzeniem, zarówno w mieniu komunalnym, jak i prywatnym, sporządzenie protokołów i dokumentacji potwierdzającej zniszczenia, ustalenie szkód i szacowanie strat oraz przygotowanie wniosku o dotację. Komisja rozpocznie pracę w terenie już od piątku 1 sierpnia.

TERYTORIAŁSI RUSZYLI NA POMOC

Dowódca 4W-MBOT płk Jarosław Kowalski skierował w dotknięty żywiołem rejon Zespół Oceny Wsparcia: grupę żołnierzy, która na miejscu sprawdza, czy wymagane jest zaangażowanie Wojsk Obrony Terytorialnej.

Przed południem, z wnioskiem o skierowanie do działań ratowniczych żołnierzy WOT, wystąpił wojewoda warmińsko-mazurski. W sumie w Tolkmicku, Elblągu i Suchaczku działa około osiemdziesięciu terytorialistów z 43 Batalionu Obrony

Pogranicza w Braniewie. Wspierają oni straż pożarną w usuwaniu skutków powodzi. Żołnierze zabrali ze sobą między innymi specjalistyczny maszt oświetleniowy, umożliwiający kontynuowanie działań po zmroku. W Elblągu teryto-

rialsi udrażniali między innymi przestrzeń pomiędzy filarami mostu, gdzie stworzył się zator odpadów i roślinności, naniesionej przez wezbrany nurt. Wsparcie lokalnych społeczności w walce ze skutkami klęsk żywiołowych

jest jednym z głównych zadań Wojsk Obrony Terytorialnej. Żołnierze WOT szkolą się w reagowaniu na sytuacje kryzysowe, co pozwala im skutecznie działać w trudnych warunkach. Są też dobrze przygotowani do współpracy z innymi służ-

bami podczas działań ratowniczych. To pozwala im na skuteczne działania, co udowodnili między innymi podczas Operacji Feniks, we wrześniu ubiegłego roku, kiedy powódź spustoszyła południe Polski.

4W-MBOT

Miało kontynuuje prace porządkowe po ulewnych deszczach. Trwa monitorowanie poziomu wód i usuwanie skutków podtopień. Rząd zapowiada wsparcie finansowe dla mieszkańców i samorządów.

Aktualnie sytuacja jest stabilna, woda w rzece Kumieli płynie korytem – poinformował we wtorek elbląski ratusz. Na terenie miasta nadal obowiązuje pogotowie przeciwpowodziowe. Służby monitorują poziom wód, ponieważ woda sływa jeszcze z Wysoczyzny Elbląskiej.

Trwają prace porządkowe. Miasto informuje, że żołnierze Wojsk Obrony Terytorialnej wspierają działania służb miejskich.

Pomoc dla osób poszkodowanych można uzyskać w Elbląskim Centrum Usług Społecznych. Obe-

muje ona: pomoc finansową z tytułu zdarzenia losowego (bez względu na dochody), pomoc rzeczową, np. odzież, obuwie, pościel, dożywianie, wsparcie psychologiczne, inne formy pomocy finansowej uzależnione od sytuacji dochodowej, zgodnie z ustawą o pomocy społecznej.

Miasto oferuje także bezpłatne przetransportowanie zalanych samochodów. Zgłoszenia przyjmowane są całodobowo w Miejskim Centrum Zarządzania Kryzysowego pod numerem telefonu 55 239 30 40.

We wtorek Elbląg odwiedził Wiesław Leśniakiewicz, wiceminister spraw wewnętrznych i administracji oraz Radosław Król, wojewoda warmińsko-mazurski. – Trwa intensywne sprzątanie dróg, przepustów i posesji zalanych wodą. W terenie

RZĄD OBIECAŁ WSPARCIE

Przyspieszenie budowy zbiornika retencyjnego na Srebrnym Potoku zapowiedział we wtorek w Elblągu wiceminister spraw wewnętrznych i administracji Wiesław Leśniakiewicz. Poszkodowani mieszkańcy mogą liczyć na wsparcie finansowe i rzeczowe. Wnioski o pomoc można składać w Elbląskim Centrum Usług Społecznych.

nieustannie pracują strażacy PSP i OSP, żołnierze WOT, pracownicy samorządów oraz wolontariusze – powiedział wojewoda. Jak dodał, w ciągu dwóch dni odnotowano ponad 320 interwencji.

Wiceminister Leśniakiewicz zapowiedział pomoc finansową. – Elementem

kluczowym jest również pomoc mieszkańcom, ale i samorządowi lokalnemu. Tym samorządom, które zostały dotknięte skutkami tej klęski żywiołowej, żeby odbudować infrastrukturę, która została zniszczona. Stąd też pieniądze są zapewnione. Wiemy o tym, że komisje ruszą, za chw-

Od lewej: wojewoda warmińsko-mazurski Radosław Król, wiceprezydent Elbląga Katarzyna Wiśniewska i wiceminister spraw wewnętrznych i administracji Wiesław Leśniakiewicz

lęczkę dokonają oceny tych zniszczeń i konsekwencją tego stanu rzeczy będą wypłaty kierowane do mieszkańców, a w drugim kroku dla samorządów lokalnych – powiedział.

Poinformował również, że na środowowym posiedzeniu sztabu kryzysowego rządu omawiana będzie

budowa zbiornika retencyjnego na Srebrnym Potoku. – To kluczowa inwestycja dla zapewnienia bezpieczeństwa w sytuacjach nawalnych deszczów i sływu tak dużych ilości wody z terenu Wysoczyzny Elbląskiej – podkreślił elbląski ratusz.

RED.

POMOC DLA POWODZIAN Z TOLKMICKA

W Tolkmicku ogłoszono zbiórkę darowizn pieniężnych i rzeczowych dla mieszkańców dotkniętych powodzią. Jak informują władze miasta, to jedna z największych tragedii, jakie dotknęły lokalną społeczność w ostatnich dziesięcioleciach. Zbiórka prowadzona jest zarówno w formie finansowej, jak i rzeczowej.

wszystkim, którzy zaangażowali się w ratowanie mieszkańców i walkę z żywiołem.

- Dotknęła nas jedna z największych powodzi ostatniego stulecia. Przeszliśmy straszną próbę, wiele rodzin dotknęło duże nieszczęście. Jednak wszyscy żyjemy i działamy. Nasze społeczeństwo zdało egzamin z wrażliwości na cudzą niedolę i reakcji na zagrożenie. Było ciężko i niebezpiecznie. Przed nami trudne zadanie usuwania skutków i ciężka praca. Dziękujemy służbom wojewody, staroście elbląskiemu, Państwowej Straży Pożarnej, strażakom ochotnikom z ościen-

nych gmin, naszym dzielnym strażakom, Wojskom Obrony Terytorialnej i policji. Nasi przedsiębiorcy wspierali nas i nadal wspierają w ratowaniu, sprzątaniu iżywieniu służb, to nieocenione wsparcie. Przede wszystkim dziękujemy i kłaniamy się nisko mieszkańcom, którzy heroicznie walczyli o swoje domostwa, wszystkim tym, którzy w duchu serca pomagali, narażając często własne życie i zdrowie. To nie czas na wymienianie wszystkich, bo jest wielu, którym chcemy podziękować - przekazały władze Tolkmicka.

RED.

MUZEUM EWAKUOWAŁO EKSPONATY Z WYSTAWY TRUSO

foto: Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Elblągu

Darowizny pieniężne można przekazywać na rachunek bankowy Urzędu Miasta i Gminy w Tolkmicku: 63 1160 2202 0000 0006 7440 4683. W tytule przelewu należy wpisać: Darowizna dla powodzian. Równolegle pro-

wadzona jest zbiórka najpotrzebniejszych artykułów w siedzibie urzędu. Zbierane są wyłącznie nowe rzeczy: środki czystości, środki higieniczne, pościel, ręczniki, koce, kołdry, poduszki, woda oraz sprzęty potrzebne do sprzątania, takie jak mopy

czy szczotki. Lista potrzebnych rzeczy może się zmieniać. Osoby lub instytucje chcące przekazać dodatkowe wsparcie, np. łopaty, proszone są o kontakt z urzędem pod numerem 55 231 61 21. Działa także punkt konsultacyjny dla powodzian,

prowadzony przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Poszkodowani mogą zgłaszać swoje potrzeby, dzwoniąc pod numery 453 153 371 lub 780 598 956.

W specjalnym komunikacie władze miasta dziękują

ZASADY UDZIELANIA POMOCY POSZKODOWANYM MIESZKAŃCOM ELBLĄGA

Elbląskie Centrum Usług Społecznych (ECUS) informuje, że osoby prywatne, które poniosły straty w wyniku intensywnych opadów deszczu i zalania, mogą ubiegać się o pomoc finansową.

KTO MOŻE OTRZYMAĆ POMOC?
Pomoc przysługuje mieszkańcom Elbląga, którzy:

- ponieśli szkody w miejscu zamieszkania (lokal mieszkalne, domy prywatne, budynki gospodarcze),
- są właścicielami lub najemcami lokalu mieszkal-

nego uszkodzonego w wyniku zalania.

NA JAKICH ZASADACH UDZIELANA JEST POMOC?

- Pomoc doraźna – jednorazowy zasiłek celowy (do 8 tys. zł), niezależny od dochodu, dla osób i rodzin, które nie są w stanie zaspokoić podstawowych potrzeb życiowych.
- Pomoc na odbudowę lub remont – w zależności od skali zniszczeń.

WAŻNE INFORMACJE
Pomoc dotyczy wyłącznie szkód w prywatnych lokalach mieszkalnych.

Nie przysługuje ona w przypadku:

- zalania garaży, piwnic, altanek działkowych niezwiązanych z codziennym zamieszkiwaniem,
- zniszczeń w lokalach usługowych i przedsiębiorstwach,
- uszkodzenia samochodów – nawet zaparkowanych na prywatnej posesji.

Pomoc udzielana jest na podstawie wniosku złożonego nie później niż 30 dni od daty zalania. Wniosek powinien zawierać opis szkód oraz dane kontaktowe. Wysokość przyznanej pomocy ustalana jest indywidualnie

po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika ECUS.

JAK ZŁOŻYĆ WNIOSEK?

- Osobiście: w ECUS, ul. Winna 9, Elbląg – w godz. 7:30-15:30 (specjalne okienko w punkcie przyjęć),
- Elektronicznie: przez ePUAP, EMPATIA, e-Doręczenia (z podpisem elektronicznym),
- Pocztą tradycyjną: na adres ECUS, ul. Winna 9, 82-300 Elbląg (dokument musi być podpisany).

Więcej informacji pod numerem telefonu: (55) 625 61 00, w godz. 7:30-15:30.

„Woda gruntowa podcieka przez ściany (...) punktowo na całej długości podzamcza. Z wystawy Truso wyewakuowaliśmy z gablot zabytki” - poinformowało Muzeum Archeologiczno-Historyczne w Elblągu we wtorek po południu w portalu społecznościowym. Wystawa z tego powodu została czasowo zamknięta. We wtorek rano, między godzinami 4 a 5, w Elblągu doszło do zalania części miasta przez rzekę Kumielię. Muzeum Archeologiczno-Historyczne leży w zupełnie innej części miasta, w pobliżu rzeki Elbląg. To do niej kierowana jest woda z Kumieli.

„Truso. Legenda Bałtyku” to wystawa prezentowana w muzealnych piwnicach. Od wielu lat jest uznawana za jedną z najciekawszych i najważniejszych ze wszystkich wystaw w województwie warmińsko-mazurskim. Dotyczy ona legendarnej osady Truso, która istniała nad jeziorem Drużno w okresie wikingów, czyli w VIII-XI w. Truso zostało odkryte w 1981 roku przez archeologa Marka Jagodzińskiego. Bezценne artefakty znalezione w miejscu Truso prezentowane są właśnie w Elblągu.

PAP

JERZY WCISŁA: 40 PROCENT ELBLĄGA MOŻE ZNALEŹĆ SIĘ POD WODĄ

Nowy program przeciwpowodziowy dla Żuław trafił właśnie do rządu. Wśród 48 zaplanowanych zadań nie ma jednak zabezpieczenia Elbląga przed cofką, która według senatora Jerzego Wcisły może zalać nawet 40 procent miasta.

Nowy program ochrony przeciwpowodziowej Żuław Wiślanych trafił do rządu. Zakłada realizację 48 zadań inwestycyjnych i utrzymaniowych do 2036 roku, o łącznej wartości 1,4 miliarda złotych. Dokument powstał z inicjatywy Żuławskiego Zespołu Parlamentarnego.

— Program przeciwpowodziowy dla Żuław Wiślanych rozpoczął się w 2007 roku i był rozpisany do 2030, w trzech etapach — przypomina Elżbieta Gelert, posłanka KO — Pierwszy etap zakończył się w 2015 roku i pochłonął ponad 600 milionów złotych. Potem program został drastycznie ograniczony. W czasach rządów PiS realizowano jedynie odbudowę ostróg na Wiśle. Dziś rozpoczyna się trzeci etap, o wartości ok. 400 milionów złotych.

Jak podkreśla Jerzy Wcisła, senator KO, obecny program to efekt wielomiesięcznych prac zespołu parlamentarnego. Zawiera konkretne zadania i harmonogram.

— Najważniejszym celem było przygotowanie programu ochrony przeciwpowodziowej dla Żuław. Przypomnę: Żuławy bez infrastruktury po prostu nie istnieją. Mamy 1200 km wałów, 1500 budowli hydrotechnicznych i 118 stacji pompowych. Jeśli przestaną działać, Żuławy same zatoną — mówi senator.

Zgodnie z planem, roczne wydatki w latach 2025–2036 będą się wahać od 50 do ponad 100 milionów złotych. — To wcale nie jest wygórowana kwota jak na 48 zadań realizowanych przez 11 lat — ocenia Wcisła.

ELBLĄG TEŻ JEST ZAGROŻONY

Wśród zaplanowanych działań aż 27 ma dotyczyć województwa warmińsko-mazurskiego. Dwa z nich

Jerzy Wcisła i Elżbieta Gelert (po prawej) współtworzyli nowy program przeciwpowodziowy dla Żuław. Dokument zakłada 48 inwestycji, ale nie przewiduje zabezpieczenia Elbląga przed cofką z Zalewu Wiślanego

— regulacja Kumieli i Babicy — obejmują Elbląg. Zdaniem senatora to jednak nie wystarczy.

— W programie nie ma zabezpieczenia Elbląga przed cofką ze strony Zalewu Wiślanego. Wszyscy jesteśmy elblążanami i wiemy dobrze, że cofka to nie jest zjawisko raz na 100 czy 500 lat. Wystarczą dwa dni niekorzystnych wiatrów, trochę opadów. 40 procent Elbląga leży na Żuławach. Druga część miasta leży czasem 100 m powyżej Żuław i z niej spłyną wody, które zaleją tę niższą część — tłumaczy Wcisła.

— Przypomnę, że powódź tysiąclecia zalała 40 procent Wrocławia. To nie jest więc problem kawałka Elbląga — to jest problem całego miasta, jeśli dojdzie do powodzi — dodaje.

PLAN RZĄDOWY Z 2022 ROKU POMIJA ELBLĄG

Dlaczego cofka nie została ujęta w rządowym programie? Kluczowy jest Plan Za-

ządzania Ryzykiem Powodziowym z 2022 roku.

— Podstawą do stworzenia programu ochrony przeciwpowodziowej jest plan zarządzania ryzykiem powodziowym. Takie plany tworzy się raz na sześć lat. Dla Żuław plan został przyjęty przez rząd 18 października 2022 roku, za rządów Mateusza Morawieckiego — wyjaśnia senator. — Przeanalizowałem go. Liczy 600 stron i zawiera 900 zadań. Wśród nich jest jedno dotyczące Elbląga. Wiecie jakie? Pogłębienie toru wodnego. I żadnego innego.

— Nie ma mowy o wrotach, o terenach ulgi, gdzie będzie mogła rzeka wylać, jeżeli nie wyleje w Elblągu. Tymczasem rzekę obudowano. Każdy widzi, jak dziś wygląda — obetonowana murem wysokości 3,5 metra. Jeśli przyjdzie fala na Żuławy, zatrzyma się w Elblągu i tam się rozleje, bo wcześniej nie będzie miała gdzie.

Przerwany wał przeciwpowodziowy w Świętym Gaju

mogli przyjąć pełen program, który zagwarantuje Żuławom bezpieczeństwo — przekonuje Wcisła.

BEZ MASZYN, ŚLUZ I WAŁÓW ŻUŁAWY ZNIKNA

Senator Wcisła podkreśla, że stawką są nie tylko pieniądze czy polityczne deklaracje, ale życie i bezpieczeństwo tysięcy mieszkańców.

— Cieszę się, że wracamy do zorganizowanego myślenia o Żuławach, o budowie systemów bezpieczeństwa powodziowego. Wszyscy tu mieszkający wiedzą, że by Żuławy istniały, by 270 tys. ludzi mogło tu pracować i rozwijać się, muszą działać maszyny, śluzy, wrota przeciwpowodziowe, a wały muszą być szczelne, nieposzarpane przez bobry. Część z tych elementów program już uwzględnia — podsumowuje. **EWELINA GULIŃSKA**

SZANSA NA ZMIANĘ W 2028 ROKU

Mimo zastrzeżeń, senator Wcisła poparł przyjęcie programu. Przekonała go perspektywa aktualizacji planu w 2028 roku: — Nadzieja jest taka, ito mnie przekonało do zagłosowania za przyjęciem programu i wysłaniem go do rządu, że ten plan obowiązuje do 2028 roku. W 2028 roku trzeba będzie przyjąć nowy plan — i w zasadzie już teraz musimy nad nim pracować.

Z inicjatywy senatora w oficjalnym stanowisku zapisano, że kolejny plan ma być przygotowany z udziałem samorządów, instytucji branżowych i Żuławskiego Zespołu Parlamentarnego.

— Zaczynamy od teraz pracę nad nowym programem zabezpieczenia przeciwpowodziowego Żuław — kompletnym i kompleksowym jak ten z 2007 roku. Jestem pewien, że za dwa, trzy lata, czyli w 2028 roku, będziemy

OGŁOSZENIE

przetarg

Spółdzielnia Mieszkaniowa „ZAKRZEWO” w Elblągu

zawiadamia, że w dniu **18.08.2025 r.** o godz. **11⁰⁰** w siedzibie Spółdzielni przy ul. Robotniczej 246 zostanie przeprowadzony

przetarg ustny nieograniczony na ustanowienie odrębnej własności n.w. lokalu mieszkalnego

na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 15.12.2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U. z 2000 z późniejszymi zmianami):

1) nr 6 przy ul. Wiejskiej 33 w Elblągu, o pow. użytkowej 34,00 m².

Wywoławcza wartość prawa własności lokalu: **175 000,00 zł; wadium 8 750,00 zł płatne na konto Spółdzielni: 62 1020 1752 0000 0102 0003 1583, do dnia 18.08.2025 r. do godziny 10⁰⁰.**

Więcej informacji na temat mieszkania i zasad przetargu można uzyskać w Spółdzielni, pok. nr 9, tel. 55-235-69-03 wew.232, 230 lub 533 223 350 i na stronie internetowej www.zakrzewo.elblag.pl.

W ŚWIĘTYM GAJU ZALANE POLA I STRACH O PLONY

Wał przeciwpowodziowy w Świątym Gaju został przerwany, a woda zalała teren polderu. Choć nie ma bezpośredniego zagrożenia dla mieszkańców ani zabudowań, rolnicy już liczą straty.

foto: Gmina Rychliki

foto: Gmina Rychliki

foto: Damian Murawiec

foto: Gmina Rychliki

W środę, 30 lipca, w miejscowości Święty Gaj w powiecie elbląskim doszło do przerwania wału przeciwpowodziowego na rzece Dzierzgonce. Woda rozlała się na teren naturalnego polderu, dzięki czemu – jak podkreślają służby – nie zagraża bezpośrednio mieszkańcom ani zabudowaniom. Mimo to sytuacja jest poważna.

– Zwołałem w trybie pilnym Wojewódzki Zespół Zarządzania Kryzysowego. Zdecydowałem o zabezpieczeniu terenu i przygotowaniu służb do wsparcia działań naprawczych – poinformował wojewoda warmińsko-mazurski, Radosław Król. – Policja zabezpiecza miejsce przerwania wału, straż pożarna koncentruje siły i środki, a Wojska Obro-

ny Terytorialnej zadysponowały 20 żołnierzy. Działamy z wyprzedzeniem. Sytuacja jest pod kontrolą i monitorowana całodobowo – zapewnił.

Wójt gminy Rychliki, Zbigniew Lichuszewski, poinformował, że w miejscu wyrwy przez cały dzień pracowały służby. – Niestety, w wyniku naporu wody wyrwa uległa znacznemu powiększeniu, co na chwilę obecną praktycznie wyłączyło możliwość szybkiego załatania uszkodzenia – przekazał. – Zespół kryzysowy podjął decyzję, że działania naprawcze rozpoczną się jutro, czyli 31 lipca, od godziny 6:00, po wcześniejszym przygotowaniu odpowiedniego sprzętu i zasobów.

Wody Polskie zapowiedziały rozpoczęcie naprawy wału, gdy tylko poziom

wody na to pozwoli. Służby apelują, by nie zbliżać się do uszkodzonego odcinka i nie podejmować żadnych działań na własną rękę. – Wały są tak nasiąknięte, że podobna sytuacja może nastąpić w innym miejscu. Wejście na wały, nawet w pozornie bezpiecznym miejscu, może skończyć się tragedią – ostrzega samorząd.

Tymczasem rolnicy z okolicznych miejscowości już wiedzą, że tegorocznych plonów w wielu miejscach nie uda się uratować. Damian Murawiec, rolnik z powiatu elbląskiego, zwraca uwagę na wieloletnie zaniedbania.

– Bobry robią szkody, dziurawią wały. Woda nie ma gdzie odpływać, bo kanały są niedrożne. Wały namiekają, rozwalają się i woda się przelewa. To są wieloletnie zaniedbania Wód Pol-

skich, jeśli chodzi o dbanie o wały przeciwpowodziowe na Żuławach – podkreśla. – Zostały zalane uprawy rolnicze. Całoroczna praca rolników poszła na marne. W miejscach, gdzie są łąki czy kukurydza na kiszonce, pasza dla zwierząt nie zostanie zebrana. Tam, gdzie da się szybko ściągnąć wodę, może coś się uratuje, ale jakoś będzie gorsza. Zczęści pól nic nie da się zebrać – wskazuje.

I dodaje, że jeśli woda nie zostanie szybko odpompowana, wjazd ciężkimi maszynami stanie się niemożliwy. – Gleba po takim nasiąknięciu traci nośność, akombajn waży kilkanaście ton. Jak nie zbierze się pszenicy – powiedzmy 8 ton po 800 zł – to 6–7 tysięcy złotych straty na jednym hektarze – wylicza.

Rolnik szczególnie krytycznie odnosi się do decyzji podejmowanych jeszcze przed rozerwaniem wału. – Kardynalny błąd był w poniedziałek. Wszędzie były wysokie stany wód, padał deszcz, a stacje pomp działały w trybie normalnym. Mój kolega pojechał wtedy do Wód Polskich i mówił: „Róbcie coś, będzie dramat”. Usłyszał: „Stany są dobre, wszystko pod kontrolą”. No i mamy tę kontrolę – mówi zgorzycą.

Murawiec dodaje, że zagrożenie jeszcze się nie skończyło: – Wiele wałów przesiąka. Jak ziemia zacznie się rwać, to woda wyrwa wał i leci, a wtedy nie ma już jak tego zatrzymać. A ci z Wód Polskich przyjeż-

dają samochodami, popadają i mówią, że wszystko w porządku. A to rolnicy i strażacy chodzą po wałach, sprawdzają każdy rów, każdą pompę i zgłaszają, gdzie są przesiąki. I dopiero jak się rolnicy wyklócą, to coś się rusza.

EWELINA GULIŃSKA

W momencie oddania „Dziennika Elbląskiego” do druku wał wciąż nie został naprawiony. Na miejscu trwały jednak intensywne działania. – Nie jesteśmy sami. Mamy wsparcie z wojska i Straży Pożarnej. Na bieżąco dowozimy piach, który pakujemy do tzw. big bagów. Te z kolei trafiają na wał – poinformowały władze gminy Rychliki.

REKLAMA

**NAGROBKI POJEDYNCZE • NAGROBKI PODWÓJNE
• NAGROBKI URNOWE • RZEŻBY**

PIK GRANIT
KAMIENIARSTWO

*Oryginalne i wytworne nagrobki, elegancie
oraz unikalne rzeźby, idealnie dopełnią wygląd nagrobka.*

**Do każdego zlecenia
podchodzimy indywidualnie
i jest ono dla nas swoistym wyzwaniem.**

**Zadowolenie klienta
to podstawa, stawiamy je sobie
jako najwyższą poprzeczkę.**

PIK GRANIT
Paślęk, ul. Sprzymierzonych 15

Zakład czynny jest w godzinach: pon.–pt. 9.00–17.00, sob. 9.00–13.00
**tel. 511 273 884, e-mail: biuro@pikgranit.pl
www.pikgranit.pl**

A MOŻE BOGA WCALE NIE MA?

Nie tak dawno algorytm Facebooka podsunął mi wywiad z panem prof. Marcinem Majewskim, znanym i cenionym polskim biblistą i teologiem.

Pracownikiem naukowym Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie oraz Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Specjalizuje się on w teologii Starego Testamentu, archeologii biblijnej i języku hebrajskim. Prowadzi bardzo popularny kanał edukacyjny na YouTube, gdzie dzieli się wiedzą o Biblii i jej kontekstach kulturowych. Ponieważ wiem, kim jest profesor od strony naukowej, a kilkoro moich znajomych systematycznie słucha jego wykładów w internecie, z chęcią zatrzymałam się na tym wywiadzie.

Marcin Majewski

Z ciekawością wysłuchałam jego odpowiedzi na krótkie pytania do pewnego momentu, w którym profesor, jak wspomniałam – teolog biblista, wybitny znawca Biblii, tak odpowiedział na następujące pytania:

Czy myślisz, że istnieje życie po śmierci?

Odpowiedź: Jakaś forma życia może istnieć.

Jeżeli mógłbyś poznać odpowiedź na jedno pytanie, to jakie pytanie byś zadał?

Odpowiedź: Czy Bóg istnieje?

SMUTEK I ZDZIWIENIE

Nie wiem, czy bardziej byłam zaskoczona jego słowami czy zasmucona... Z pewnością profesor odpowiedział na nie szczerze.

Naturalnie rozumiem, że wiara to złożony proces, a nie jednorazowa decyzja, i może ona ewoluować, że wątpliwości są częścią wiary, są potrzebnym elementem wzrastania duchowego, że czasami kwestionowanie jej może prowadzić do głębszego zrozumienia lub jej ugruntowania. Jednak profesor teologii, biblista, który uczy innych na katolickim uniwersytecie, podobnie jak i ksiądz głoszący Słowo Boże czy katechizujący katecheta, wydaje się, że

tę wiarę powinien mieć już dobrze ugruntowaną, mocną. Powinien być już na etapie niezgłaszania (szczególnie publicznie) zasadniczych wątpliwości, co do samych fundamentów, zarówno osobistej wiary, jak i własnej profesji bycia teologiem, którą uprawia od dziesiątków lat. Zwłaszcza, gdy ów biblista i teolog katolicki ma nauczać treści tak fundamentalnych, jak objawienie się osobowego Boga poprzez swoją Najświętszą Księgę – Biblię. Zadanie pytania: „czy Bóg istnieje?” jest podważeniem jej statusu jako objawionego Słowa Bożego. Jest też w konsekwencji wyartykułowaniem przeświadczenia, że... Jezus Chrystus nie jest Bogiem. Jest więc to wistocie akt... ateizmu. Tak to rozumiem.

„NADPRZYRODZONY ZMYŚŁ WIARY”

Od zawsze teologia katolicka była rozumiana nie tylko jako nauka akademicka, ale przede wszystkim jako służba prawdzie objawionej, której ostatecznym przedmiotem jest Bóg. Teologia jako nauka, odpowiadając na wezwanie prawdy, poszukuje bez wątpienia zrozumienia wiary (fides quaerens intellectum, jak nosi pierwotny podtytuł dzieła Anzelm Canterbury „Proslogionu”). Jak wynika to z opublikowanej przez dawną Kongregację Nauki Wiary „Instrukcji opowiadania teologa w Kościele. Donum veritatis” Josepha kard. Ratzingera z 1990 roku – przedmiotem teologii jest Prawda, żywy Bóg i Jego objawiający się w Jezusie Chrystusie plan zbawienia, teolog – z racji swojego powołania – musi żyć intensywną wiarą i zawsze łączyć badania naukowe z modlitwą. Pozwoli mu to wyrobić sobie większą

wrażliwość na „nadprzyrodzony zmysł wiary”, od którego wszystko zależy i w którym znajdzie niezawodną regułę kierującą jego refleksją oraz kryterium oceny poprawności jej wyników. Z tych słów wynika jasno, że to wiara w przypadku teologa jest niezawodną regułą, której teolog musi się trzymać i do której ma się odwoływać w interpretacji wyników swoich badań. Pokażę tę myśl na podstawie podejścia do tego zagadnienia przez świętego Tomasza z Akwinu. Akwinata uważał, że w przypadku sprzeczności między argumentami rozumu a prawdami objawionymi, należy uznać, że rozum popełnił błąd i całą racjonalną analizę rozpocząć od nowa. Oznacza to, że jeśli wyniki dociekania rozumowego stoją w konflikcie z wiarą, to rozum zawiódł, gdyż, jak twierdził Tomasz, nie może być sprzeczności między wiarą a rozumem, bo obie pochodzą od Boga, a ponieważ prawda jest jedna, możemy być pewni, że wiara i rozum nigdy naprawdę nie sprzeciwiają się sobie. Tomasz ponadto podkreślał, że rezultaty wiary są pewniejsze niż te poznane przez rozum, ponieważ objawienie jest nieomyślne, a rozum jest omyślny. Dlatego prawdy wiary stanowią punkt odniesienia i kryterium dla rozumowych dociekań. W razie rzeczywistego konfliktu między wynikami rozumu a wiarą, pierwotnie należy uznać błąd rozumu, a Objawiona prawda ma precedencję i służy jako kryterium weryfikacji wyników dociekań filozoficznych i teologicznych.

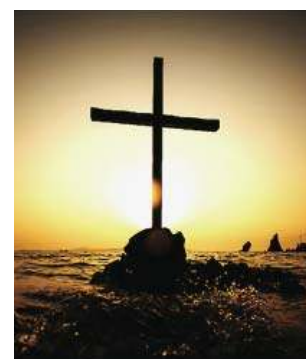
HARMONIA MIĘDZY WIARĄ A RZUMEM

W przywołanej „Instrukcji o powołaniu teologa” wyraźnie akcentuje się, że istotą teologii jest prawda,

którą jest żywy Bóg i Jego plan zbawienia objawiony w Jezusie Chrystusie, dlatego teolog jest powołany do pogłębiania własnego życia wiary i nieustannego łączenia badań naukowych z modlitwą. Jeżeli ktoś, kto uczy studentów teologii katolickiej, podkreśla zarazem, że sam wątpi w istnienie Boga lub nie podziela wiary w życie wieczne, czyli w fundamentalne prawdy katolickiej wiary, staje wobec poważnego paradoksu: jak może autentycznie i z przekonaniem przekazywać to, czego sam nie uznaje?

W kontekście akademickim wolność badań naukowych jest wartością niezwykle cenioną, jednak w teologii, bez względu na pragnienie otwartości i krytycyzmu, badania te muszą pozostawać „w ramach wiary Kościoła”. Odrzucenie tych zasad grozi tym, co „Instrukcja” określa klarownie – „usunięcie principów Objawienia oznaczałoby zaprzestanie uprawiania teologii”. Skoro celem teologii jest zgłębianie treści objawionych i przekazywanie ich kolejnym pokoleniom, to fundamentem tej działalności musi być przekonanie o realności i znaczeniu tego objawienia.

Również Papież Jan Paweł II w swojej encyklice „Fides et ratio” ukazał konieczność harmonii między wiarą a rozumem, pisząc, że wiara i rozum są jak dwa skrzydła, na których duch ludzki unosi się ku kontemplacji prawdy. Sam Bóg zaszczylił w ludzkim sercu pragnienie poznania prawdy, którego ostatecznym celem jest poznanie Jego samego, aby człowiek – poznając Go i miłując – mógł dotrzeć także do pełnej prawdy o sobie (por. Wj 33, 18; Ps 27, 8-9; 63, 2-3; J 14, 8; 1 J 3, 2).

„A JA POTRZEBOWAŁEM NADZIEI”

Jeśli wykładowca wprowadza element agnostycyzmu czy ateizmu w nauczanie, które teologia ma kształtować, umacniając wiarę, ryzykuje, że studenci nie doświadczą tego „wzlotu ku prawdzie” i uznają dyskurs teologiczny jedynie za kolejny obiekt czysto akademickiej analizy. W najlepszym razie pozostaną „badającymi mit”; w najgorszym utracą zapal do pogłębiania własnej wiary lub zupełnie z niej zrezygnują. Co potwierdzają komentarze internautów. Pod tym wywiadem jedna z komentatorek napisała na Facebooku: „Serio? Jedno pytanie: czy Bóg istnieje? To on mimo całej swojej wiedzy wątpi? To ja teraz też!!!!”. Ktoś inny dodał: „No to namieszał mi pan profesor w głowie znacznie bardziej, niż dotychczas...”, inny: „A ja potrzebowałem nadziei...”. Przyznam, że po przeczytaniu tych komentarzy nie chciałabym być w skórze profesora i brać tak poważną odpowiedzialność za te wypowiedziane publicznie słowa, które ktoś krótko podsumował: „to nie jest odpowiedź chrześcijanina”.

KWESTIA ODPOWIEDZIALNOŚCI

Papież Benedykt XVI podkreślał wielokrotnie, że wiara teologa musi być zakorzeniona w jedności z Kościołem. Jeśli zatem

teolog ma za zadanie prowadzić wiernych do pełni prawdy, to wierność nauczaniu Kościoła nie jest jedynie aktem zewnętrznej lojalności, lecz wynika z uznania autorytetu Magisterium. W tym kontekście zatrudnianie na wydziałach teologii, zwłaszcza uczelni katolickich, osób wykluczających lub wątpiących w prawdę wiary jawi się jako istotne naruszenie misji uczelni katolickiej. Skutki takiej sytuacji sięgają głębiej niż tylko zamęt intelektualny. Studenci teologii to często kandydaci na kapłanów, osoby życia konsekrowanego, katechetów lub wierni pragnący pogłębić swoje rozumienie wiary. Spotkanie z wykładem, który sam kwestionuje fundamenty chrześcijaństwa, może prowadzić do osłabienia formacji duchowej, utraty odwagi do obrony wiary w środowisku pracy czy w rodzinie, a nawet do odejścia ze studiów. Teologia, zgodnie z jej etymologią, to nauka o Bogu (z gr. theos = Bóg, logos = słowo, nauka). Gdy nie ma przekonania o realności tego przedmiotu, teologia zostaje sprowadzona do poziomu studium mitologii czy literatury pięknej, a więc pozostaje tylko zestawem opowieści o „krasnoludkach” czy innych fantastycznych stworzeniach. Możemy o nich opowiadać ze znanstwem, aby na końcu powiedzieć, „wszystko ok, ale one nie istnieją”.

Odpowiedzialność za zachowanie integralności nauczania spoczywa nie tylko na pojedynczym wykładowcy, ale na całej wspólnotcie akademickiej. Władze wydziału teologicznego i uczelni katolickiej powinny w statucie i regulaminach nie tylko jasno określić wymogi stawiane kadrze, na przykład, że kandydat

na stanowisko profesora teologii katolickiej musi być praktykującym katolikiem, wykazywać aktywną akceptację nauczania Kościoła oraz gotowość do formacyjnej współpracy z Kościołem lokalnym, ale też poddawać to pewnej ewaluacji. Kiedyś od kandydatów na studia na uczelniach katolickich wymagało się, aby poprzez zaświadczenie od proboszcza swojej parafii potwierdzali, że są praktykującymi katolikami. Bycie jednak profesorem na wydziale teologicznym, który uczy innych przedmiotów teologicznych, powinno podlegać jeszcze bardziej

wymagającym zasadom.

Postawa agnostyczna czy ateistyczna wśród teologów katolickich może też podważać zaufanie wiernych do całej wspólnoty akademickiej danej jednostki, która kształci w zakresie teologii. Uczelnia katolicka, zatrudniając wykładowców, których przekonania stoją w sprzeczności z misją Kościoła, przekazuje sygnał: „teologia to jedynie zawód, a wiara, to sprawa prywatna”.

NIKT NIE MOŻE NIKOGO DO WIARY PRZYMUSZAĆ

Nie chcę jednak, aby to wszystko oznaczało, że

każdy wykładowca nie ma prawa do zadawania pytań lub wątpliwości. Czytam jednak w „Instrukcji”, że choć „wolność poszukiwań jest wpisana w poznanie rozumowe, którego przedmiot pochodzi z Objawienia, przekazanego i interpretowanego w Kościele pod zwierzchnictwem Urzędu Nauczycielskiego i przyjętego przez wiarę, to pominięcie tych mających zasadnicze znaczenie założeń oznaczałoby zaprzestanie uprawiania teologii”. Zdrowa teologia wymaga racjonalnego dialogu, dyskusji, krytycznego namysłu, otwartości na nowe perspektywy. Jednak ten dialog musi odbywać się choćby w kontekście pewnych ram, jak choćby ten dokument „Instrukcji o powołaniu teologa”. Bo jeśli postawa agnostyczna czy sceptyczna, a nawet ateistyczna, staje się stałym programem wykładów, seminariów, konwersatoriów, to nauczanie wątpliwych czy niewierzących

teologów przemienia się w swojego rodzaju głoszenie propagandy, a nie zdrowej nauki, a Kościół przy tym traci swoje narzędzie formacji kapłanów i katechetów.

Może też zdarzyć się, że jednak profesor wiarę straci, jak były ksiądz prof. Wojciech Polak, aposta, kiedyś działający pod swoim rodzimym nazwiskiem Węclawski. Kościół to przewiduje, wyraźnie podkreślając w 36 punktach „Instrukcji”, że „Wolność aktu wiary nie może być usprawiedliwieniem prawa do różnicy zdań. W rzeczywistości nie oznacza ona bynajmniej wolności wobec prawdy, lecz wolność samookreślenia osoby zgodnie z jej moralnym obowiązkiem przyjęcia prawdy. Akt wiary jest aktem wolnym, ponieważ człowiek wyzwolony przez Chrystusa Zbawiciela i przez Niego wezwany do synostwa Bożego (por. Rz 8, 15; Ga 4, 5; Ef 1, 5; J 1, 12) może przylgnąć do

Boga wówczas, gdy „pociągnięty przez Ojca” (J 6, 44), składa Bogu hołd swojej wiary (Rz 12, 1). Jak przypominała Deklaracja Dignitatis humanae, żadna ludzka władza nie ma prawa ingerować przez przymus lub naciski w ów wybór, który przekracza granice jej kompetencji. Poszanowanie prawa do wolności religijnej jest podstawą poszanowania wszystkich praw człowieka. A więc nikt nie może nikogo do wiary przymuszać, wymagać jej od kogokolwiek. Także od nauczyciela akademickiego z katolickiej uczelni. Akt wiary jest wolny, ale jeśli jej brak lub jest tylko tyle, aby móc pobierać pensję na katolickiej uczelni - szanujący się teolog nie powinien kontynuować swojej profesji jako nauczyciel teologii, choć może przecież nadal prowadzić swoje badania w sposób swobodny i w pełni autonomiczny lub nauczać na uczelni świeckiej.

„JEŻELI BOGA NIE MA, TO NIE WSZYSTKO CZŁOWIEKOWI WOLNO”

Teologia katolicka ma swą tożsamość wpisaną w wiarę Kościoła. Profesorowie, którzy jej uczą, myślę, sami powinni żyć głęboką wiarą i pozostawać w jedności z Magisterium. Pozwoli to nie tylko zachować spójność nauczania, lecz także ochroni studentów przed dezorientacją, wspomże ich duchową formację oraz umocni autorytet uczelni katolickiej wśród wiernych. W przeciwnym wypadku cała misja kształcenia straci swój sens, a teologia stanie się jedynie pękniętym lustrem, w którym nie sposób odnaleźć odbicia Bożej prawdy.

Czesław Miłosz na pytanie zadane przez bohaterów twórczości Dostojewskiego „A może Boga wcale nie ma?” - odpowiedział: „Jeżeli Boga nie ma, to nie wszystko człowiekowi wolno. Jest stróżem brata swego i nie wolno mu brata swego zasmucać, opowiadając, że Boga nie ma”.

ZDZISŁAWA KOBYLIŃSKA

MŁODZI JUŻ W RZYMIE

W Rzymie trwa Jubileusz Młodych. Wśród miliona uczestników są młodzi z Warmii, Elbląga i Ełku. Jadą, by spotkać papieża Leona XIV, poczuć jedność Kościoła i doświadczyć młodzieńczej radości wiary.

Grupa młodzieży z Archidiecezji Warmińskiej rozpoczęła swoją podróż do Wiecznego Miasta uroczystą Eucharystią w kościele pw. Św. Józefa w Olsztynie. — Leciemy tam po to, by młodzież doświadczyła młodego Kościoła — podkreśla ks. Kamil Wyszyński, diecezjalny duszpasterz młodzieży. Pierwszym przytankiem pielgrzymów z Warmii był Asyż, miejsce spoczynku błogosławione-

go Carlo Acutisa, patrona współczesnej młodzieży, gdzie odprawili Mszę świętą i odmówili specjalny akt zawierzenia.

— Spotkanie z młodymi z całego świata, modlitwa i wspólne doświadczenie wiary są dla nas najważniejsze — podkreśla ks. Wyszyński. W Rzymie młodzi pielgrzymi dołączą do ponad 20 tysięcy Polaków. 2 sierpnia na Tor Vergata przewidziano dla nich koncerty, świadectwa i wspólne

czuwanie z papieżem Leonem XIV. — Chcemy spotkać nowego papieża. To doświadczenie niezwykle budujące — wyjeżdżając z Olsztyna zgodnie zapewniali młodzi pielgrzymi.

Z kolei młodzież z diecezji ełckiej wyruszyła do Rzymu już 28 lipca, zatrzymując się po drodze na Jasnej Górze, gdzie podczas Eucharystii powierzali swoją podróż Matce Bożej. Ich droga, długa na ponad tysiąc kilometrów, prowadzi-

ła przez Padwę i Mediolan. — Wieziemy do Watykanu intencje całej młodzieży naszej diecezji — zapewniają pielgrzymi z Ełku, oczekując na spotkanie z papieżem i rówieśnikami z całego świata.

Do młodych Warmii i Ełku dołączyła także młodzież z diecezji elbląskiej, która już jest w Rzymie. Ich duszpasterze zachęcają wszystkich wiernych do modlitewnego wsparcia pielgrzymów. „Niech to

spotkanie z papieżem Leonem XIV oraz młodymi ludźmi z całego świata umacnia wiarę, dodaje nowej energii i nadziei” — brzmi wpis na profilu Młodzieży Diecezji Elbląskiej.

Jubileusz Młodych zakończy się 3 sierpnia uroczystą Eucharystią odprawioną przez papieża Leona XIV na Tor Vergata. Młodzież z Warmii wróci do Olsztyna 5 sierpnia, zabierając ze sobą doświadczenia modlitwy, przyjaźni oraz głębokiego poczucia jedności w wierze.

JAN BERDYCKI

Jubileusz Młodych to jedno z wydarzeń Roku Jubileuszowego 2025, ogłoszonego przez papieża Franciszka jako Rok Łaski. W Roku Jubileuszowym do Rzymu przybywają także inne grupy: osoby życia konsekrowanego, rodziny, osoby starsze, pracownicy służby zdrowia, katecheci i osoby z niepełnosprawnościami. Każda z tych grup ma swoje własne daty spotkań, rozłożone na cały rok 2025.

OGŁOSZENIA DROBNE

NIERUCHOMOŚCI
sprzedam
WWW.DOMKIANGIELSKIE.PL 503-103-703

Szukasz Klientów?
DZIENNIK ELBLĄSKI
tel. 604-408-305

KOPIA AMERYKAŃSKIEJ MAGA, CZYLI EUROPEJSKA MEGA...

No, może nie całkiem kopia, a na pewno nie na zasadzie: „kopiuj, wklej”. Ale do rzeczy. Oto w tym tygodniu w Kiszyniowie, stoli-

cy Mołdawii, odbyła się IV MEGA, czyli międzynarodowa konferencja „Make Europe Great Again”. Piszę o tym dlatego, że kolejna V odbędzie się w naszym

kraju i to już w przyszłym tygodniu w Warszawie, między 5 a 7 sierpnia. Termin „polskiego” MEGA wybrano nieprzypadkowo, bo na ten czas przypada inauguracja prezydentury nowej Głowy Państwa Rzeczypospolitej, a zagraniczni goście z trzech lub czterech kontynentów bardzo są nią zainteresowani.

Poprzednie konferencje „Make Europe Great Again” (stąd skrót: MEGA) miały miejsce w trzech krajach członkowskich Unii Europejskiej: Rumunii (Bukareszt, w kwietniu 2024), Królestwie Belgii (Bruksela, w styczniu 2025) oraz Grecji (Saloniki, w kwietniu tego roku). Nazwa MEGA wzorowana jest na bardzo podobnej amerykańskiej MAGA, która jest skrótem od spopularyzowanego przez

Donalda Trumpa hasła wyborczego „Make America Grate Again” (skrót właśnie MAGA).

Uczestniczyłem we wszystkich czterech konferencjach - zawsze jako prelegent lub moderator. Składina, doceniając pomysłowość twórców przeróbki hasła MAGA na MEGA, wołałbym jednak mówić „Make European Nations Great Again”! Takie hasło, choć dłuższe, byłoby bardziej bliskie poglądom bardzo wielu ludzi - konserwatystów, patriotów, przeciwników kosmopolityzmu i internacjonalizmu. To, co wielu z nas myślało - głośno wyraził w Kiszyniowie emerytowany generał brytyjskiego wywiadu wojskowego (jego rezydent w Berlinie Zachodnim w latach 1980-ych, następnie wogarniętej walkami między poszczególnymi

nacjami Jugosławii w latach 1990) Geoffrey van Orden. Ten, przez lata, reprezentant Partii Konserwatywnej w Parlamencie Europejskim i wiceprezesa Grupy Europejskich Konserwatystów i Reformatorów był jednym ze speakerów dwudniowej konferencji w Mołdawii. A miała ona historyczne znaczenie, bo po raz pierwszy odbyła się w państwie spoza Unii Europejskiej.

W MEGA uczestniczyli fizycznie przedstawiciele trzynastu krajów: USA, Polski, Rumunii, Mołdawii, Wielkiej Brytanii, Korei Południowej, Hiszpanii, Holandii, Niemiec, Czech, Danii, Belgii, Grecji. Poza mną, mówcami z Polski byli: Tomasz Pysiak z Instytutu Roberta Szumana oraz dziennikarze: Piotr Gociek z „Do Rzeczy”

i Mariusz Paszko z portalu Fronda.pl.

Wartością tej konferencji było to, że przedstawiciele partii prawicowych i konserwatywnych, które należą do trzech różnych grup politycznych w Parlamencie Europejskim, nie tylko uczestniczyli „ponad podziałami” w jednym wydarzeniu politycznym, ale także - jak się okazało - w zasadzie mówili jednym głosem, gdy chodzi o kwestie polityki migracyjnej, Zielonego Ładu i konieczności walki z „polityczną poprawnością”. To naprawdę krzepi. Aczy przełoży się to na instytucjonalną jedność - albo przynajmniej zmniejszenie podziałów na prawicy - w Parlamencie Europejskim? Życie pokaże. Warto však spróbować.

RYSZARD CZARNECKI

PROMOCJA

KRASNAL●info

SENSACJE | PLOTKI | SKANDALE
Gramy poniżej pasa!

**WSŁUCHUJEMY SIĘ
W TO, O CZYM NIKT
NIE MÓWI GŁOŚNO!**

NOWY PORTAL WAWA.INFO

ŚPIĄCY RYCERZ Z GDAŃSKA

To żadna metafora — na początku lipca w moim ukochanym Gdańsku rzeczywiście odkryto — najpierw bogato zdobiony nagrobek, a następnie w jego wnętrzu kompletny szkielet średniowiecznego rycerza. Eksperci już dziś oceniają to odkrycie jako znaczący wkład w badania nad dziejami średniowiecznej Europy Wschodniej.

Gdański szkielet datowany jest na XIII lub XIV wiek — już wiadomo, że jego właściciel żył długo przez bitwą pod Grunwaldem.

NA ROGU SUKIENNICZEJ I GRODZKIEJ...

Kto zna Gdańsk i lubi się szwendać uliczkami Głównego i Starego Miasta — ten doskonale kojarzy to miejsce z... lodziarnią! „Miś” się nazywała, działała ponoć od 1962 roku i kilka razy nawet ja sama dałam się skusić na łakocia, bo stąd już niedaleko do Motławy. Poza tym jest to ta część gdańskiej starówki, która przez małą reprezentacyjność jest też znacznie mniej uczęszczana — a zatem jak dla mnie bardzo nęcąca. No i właśnie pod tym dawnym „Misiem”, na początku lipca zespół ArcheoScan, który badał pozostałości średniowiecznego cmentarzyska położonego w pobliżu ulic Grodzkiej, Sukienniczej i Czapowej w historycznym centrum miasta, odkrył doskonale zachowane, uznawane za unikatowe szczątki rycerza. Cokolwiek jeszcze odkryją — już dziś wiadomo, że odkrycie jest kolejnym materialnym świadectwem bogatej historii i dziedzictwa Gdańska, który już w średniowieczu był ważnym ośrodkiem handlowym i kulturalnym, miejscem, gdzie ścierały się wpływy polskie i niemieckie, także podstępem w 1308 roku zajęty przez Krzyżaków — ów pochówek rycerza wpisuje się w ten bogaty kontekst historyczny i kulturowy.

PLYTA

Archeolodzy pracują na stanowisku w historycznym Śródmieściu od 2023 roku i początkowo odkryli średniowieczny nagrobek ozdobiony rzeźbionym wizerunkiem rycerza. Następnie na początku lipca nagrobek został podniesiony, odsłaniając kompletny szkielet dorosłego mężczyzny, który prawdopodobnie żył około XIII lub XIV wieku.

Nagrobek wykonany jest z wapienia gotlandzkiego, wysoko cenionego w średniowieczu, a płaskorzeźba przedstawia rycerza w zbroi kolczej i nagolennikach, z mieczem i tarczą. Płyta ma około 150 centymetrów długości, a ważne detale dzieła sztuki są nadal widoczne, pomimo częściowego uszkodzenia płyty. — Nagrobek jest zadziwiająco dobrze zachowany, biorąc pod uwagę, że został wyrzeźbiony z miękkiego wapienia i przez wieki leżał pod ziemią — uważa Sylwia Kurzyńska, archeolog i dyrektor ArcheoScan, wykonawcy prac archeologicznych. To wyróżnia ten nagrobek spośród zdecydowanej większości późnośredniowiecznej sztuki sepulkralnej, która ograniczała się do epitafiów z inskrypcjami, tablic heraldycznych lub krzyży chrześcijańskich. — Tylko niewielka część zawierała wizerunki zmarłych, a wśród nich większość stanowiły uproszczone ryciny na płaskich płytach przeznaczonych do użytku na posadzkach kościołów — dodaje pani archeolog.

Niezwykle jest również to, że zarówno dzieło sztuki, jak i jego kontekst archeologiczny pozostały nienaruszone.

RYCERZ

Po podniesieniu kamienia archeolodzy odkryli drewnianą trumnę zawierającą niemal kompletny szkielet. Oceniono go jako szczątki mężczyzny o wzroście 170-180 cm.

— Mogę wstępnie stwierdzić, że był to mężczyzna o mocnej budowie ciała, po 40. roku życia. Jego wzrost wynosił około 170 cm, może więcej. W średniowieczu taki był średni wzrost mężczyzny w Gdańsku, kobiety były średnio o 10 cm niższe. Więcej o szkielecie z tego grobu dowiemy się po przeprowadzeniu dokładnych badań. Jeśli wszystko pójdzie dobrze, wyniki będą dostępne w przyszłym roku — mówi dr Aleksandra Pudło, antropolog zespołu.

Dodatkowo, rycerz przedstawiony jest w pozycji stojącej z uniesionym mieczem — taka pozycja prawdopodobnie symbolizuje autorytet i wysoki status społeczny tego człowieka. — Chociaż nie znaleziono żadnych przedmiotów grobowych, wszystkie dostępne dowody sugerują, że zmarły był osobą o wysokiej pozycji społecznej, najprawdopodobniej rycerzem lub komandorem krzyżackim, cieszącym się szczególnie dużym szacunkiem i poważaniem — uważa Sylwia Kurzyńska.

Kości ułożono naturalnie, co potwierdza, że nagrobek oznaczał pierwotne miejsce pochówku, a wstępna analiza wskazuje na doskonały stan zachowania. Samo miejsce odkrycia to część wczesnośredniowiecznej gdańskiej warowni — dziś obszaru wykopaliskowego, obejmującego budowlę datowaną na XII i XIII wiek. Grób był częścią cmentarza, na którym pochowano prawie 300 osób, i przylegał do najstarszego znanego kościoła w Gdańsku. Sam kościół został natomiast zbudowany na planie krzyża greckiego i znajdował się na terenie wczesnośredniowiecznego grodu, zamieszkanego od końca XI do początku XIV wieku, a za budulec posłużył dąb ścięty ok. 1140 roku.

Wykopaliska w tej okolicy ujawniły bogatą i wielowarstwową historię średniowiecznego rozwoju miasta, obejmującą małe drewniane chaty, intensywnie uczęszczaną ulicę z 18 warstwami drewnianych słupów. Z prawie 300 pochówków, związanych z wczesnym kościołem, tylko osiem grobów miało kamienne nagrobki

— co świadczy o szczególnym statusie pochowanych tam osób. Najbardziej rozbudowany jest grobowiec rycerza, którego już dziś gdańszczanie nazywają „Zbychem” na cześć fikcyjnego Zbyszka z Bogdańca z „Krzyżaków” Henryka Sienkiewicza lub „Lancelotem z Gdańska”.

— Było to miejsce władzy, wiary i pochówku — przestrzeń o symbolicznym i strategicznym znaczeniu w historii Gdańska — uważa Sylwia Kurzyńska.

Najnowsze znalezisko stanowi nieocenione źródło wiedzy o życiu i śmierci gdańskiej elity militarnej w XIII i XIV wieku, o średniowiecznych tradycjach pogrzebowych oraz o transbałtyckich powiązaniach kulturowych.

CO DALEJ?

Dziś eksperci pracują nad dalszą analizą zarówno nagrobka, jak i szkieletu. Kamienna płyta została usunięta w czterech dużych fragmentach i jest obecnie poddawana konserwacji w Muzeum Archeologicznym w Gdańsku, gdzie zostanie zinwentaryzowana cyfrowo i dokładnie zbada. Jest też czyszczona i stabilizowana, by można ją było udokumentować i zeskanować skanerem 3D, co umożliwi cyfrową rekonstrukcję brakujących fragmentów. Pomnik na nagrobku przedstawia rycerza odzianego od stóp do głów w kolczugę, hełm, trzymającego miecz i tarczę. Jego jakość i ikonografia sugerują, że było to kosztowne zlecenie, prawdopodobnie służące do upamiętnienia grobu bogatej i wpływowej osoby.

— Wstępna konserwacja płyty wymaga co najmniej

pół roku pracy. Chodzi o to, by jak najlepiej ją zachować, oczyścić i ochronić przed zębem czasu. A pewnych procesów fizykochemicznych po prostu nie wolno przyspieszać, ze względu na dobro zabytku — mówi Marcin Fedoruk z Muzeum Archeologicznego w Gdańsku. — Badania konserwatorskie będzie prowadziła dr Anna Kriegseisen. Pamiętajmy też, że płyta jest obecnie w depozycie naszego Muzeum. Czekamy na decyzję Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków, który w stosownym czasie zdecyduje, czy to do zbiorów naszego Muzeum płyta ostatecznie trafi.

Szkielet zostanie natomiast poddany analizie antropologicznej i genetycznej. By dowiedzieć się z kolei więcej o życiu samego rycerza, na podstawie jego czaszki zostanie wykonana rekonstrukcja twarzy. Dokładna tożsamość mężczyzny pozostaje nieznana, ale badacze mają nadzieję, że przyszłe analizy dostarczą więcej informacji. Pochówek może pochodzić albo tuż przed, albo po zajęciu Gdańska przez Krzyżaków w 1308 roku. Jeśli pochodzi sprzed podboju, mężczyzna mógł służyć książętom pomorskim z dynastii Sobiesławów. Jeśli pochodzi z okresu późniejszego — mógł być związany z Zakonem Krzyżackim.

Zobaczmy!

MAGDALENA MARIA BUKOWIECKA
Korzystałam z materiałów na stronie gdansk.pl oraz CNN Science. Za pomoc przy pisaniu artykułu dziękuję też Panu Marcinowi Fedorukowi z Muzeum Archeologicznego w Gdańsku.

OGŁOSZENIE

WÓJT GMINY PŁOSKINIA

informuje, że w siedzibie Urzędu Gminy w Płoskini, a także na stronie <http://ploskinia-ug.bip-wm.pl> został udostępniony do publicznego wglądu, na okres 21 dni, wykaz nieruchomości przeznaczonych do zbycia.

9325sezh-a-M

WÓJT GMINY BRANIEWO

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Braniewo, zgodnie z zarządzeniem nr 56/IX/2025 Wójta Gminy Braniewo z 31.07.2025 r., wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr tel. (55) 644 03 00.

9525sezh-a-M

WÓJT GMINY BRANIEWO

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Braniewo, zgodnie z zarządzeniem nr 54/IX/2025 Wójta Gminy Braniewo z dnia 28.07.2025 r., wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr tel. (55) 644 03 00.

9125sezh-a-M

WÓJT GMINY BRANIEWO

podaje do publicznej wiadomości, że na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Braniewo, zgodnie z zarządzeniem nr 53/IX/2025 Wójta Gminy Braniewo z dnia 28.07.2025 r., wywieszono na okres 21 dni wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy. Szczegółowe informacje można uzyskać pod nr tel. (55) 644 03 00.

9025sezh-a-M

TRAGICZNY FINAŁ DOMOWEJ AWANTURY

W jednym z mieszkań w Braniewie zmarła 40-letnia kobieta. Sledczy podejrzewają, że do jej śmierci doszło w wyniku domowej awantury. Zatrzymany został 56-letni partner kobiety, który usłyszał zarzuty i trafił do aresztu.
Policja apeluje: reagujmy na przemoc, zanim będzie za późno.

Do zdarzenia doszło w niedzielę, 27 lipca br., w godzinach popołudniowych. Dyżurny braniewskiej komendy otrzymał zgłoszenie o zgonie kobiety w jednym z mieszkań. Z informacji wynikało, że zgłaszającym był jej konkubent, który zauważył, że jego partnerka nie daje oznak życia.

– Zgłoszenie wpłynęło na numer alarmowy po godzinie 15. Z przekazanych informacji wynikało, że w mieszkaniu znajduje się nieprzytomna kobieta. Na miejsce natychmiast zostali skierowani funkcjonariusze oraz zespół ratownictwa medycznego – relacjonuje sierż. Justyna Romańczuk, oficer prasowy braniewskiej policji. Niestety, przybyły na miejsce lekarz stwierdził zgon 40-letniej mieszkanki Braniewa. Policjanci rozpoczęli czynności pod nadzorem prokuratora. Według

wstępnych ustaleń, dzień przed śmiercią para wspólnie spożywała alkohol. Między partnerami doszło do kłótni, która przerodziła się w awanturę i rękoczynny.

– W toku podjętych czynności ustalono, że 56-latek mógł przyczynić się do śmierci kobiety. Mężczyzna został zatrzymany i trafił do policyjnego aresztu. Ciało kobiety zabezpieczono do sekcji zwłok, która pomoże ustalić dokładną przyczynę zgonu – informuje sierż. Romańczuk. Zatrzymany mężczyzna usłyszał zarzut spowodowania ciężkiego uszczerbku na zdrowiu ze skutkiem śmiertelnym.

Podczas przesłuchania przyznał się do winy. Na wniosek prokuratury, Sąd Rejonowy w Braniewie zdecydował o jego tymczasowym aresztowaniu na okres 3 miesięcy. Grozi mu kara pozbawienia wolności nie krótsza niż 5 lat.

Funkcjonariusze sprawdzili, czy wcześniej dochodziło do przemocy w tym związku. Jak ustalono, policja nie otrzymywała żadnych zgłoszeń, a para nie była objęta pomocą ze strony służb społecznych. – Ta tragedia po raz kolejny pokazuje, jak ważne jest reagowanie na sygnały przemocy. Bliscy, sąsiedzi i znajomi często są jedynymi osobami, które mogą dostrzec, że w pozornie „normalnym” związku, dzieje się coś niepokojącego. Reagujmy! Nie bądzmy obojętni! – podkreśla sierż. Justyna Romańczuk.

RED.

GDZIE ZNIKNAŁ POGAŃSKI KAMIEŃ?

Jeśli chodzi o rodzaj skały, to jest to alandzki granit rapakiwi. Przypomina trójkąt i ma nieco ponad 10 metrów obwodu. Kiedyś leżał na dnie jeziora, którego już nie ma. Teraz znajduje się w centrum miasta, ustawiony tam na cześć polskiego chłopa.

Prusowie w przedkrzyżackich czasach byli chyba jedynymi wolnymi ludźmi w Europie. Nie mieli nad sobą królów i wodzów; ważne decyzje podejmował wiec. Powoływano wtedy pospolite ruszenie. Musieli na nie stawić się wszyscy dorośli mężczyźni. Podczas wiecu wybierali wodza na czas wojny.

„Są sławni ze swego męstwa. Gdy najdzie ich jakie wojsko, żaden z nich nie ociaga się, ażeby przyłączyć do niego jego towarzyszy, lecz występuje, nie oglądając się na nikogo, i rąbie mieczem, aż zginie” – pisał w X wieku Ibrahim ibn Jakub, żydowski podróżnik i autor opisu państwa Polan.

„Prusowie nie znali pojęcia Boga. Cztili każde stworzenie jak boga, a mianowicie słońce, księżyc i gwiazdy, pioruny, ptaki,

czworonożne zwierzęta, a nawet ropuchę. Za święte uważali gaje, pola i wody, tak bardzo, iż nie odważali się w nich wycinać drzew ani uprawiać ziemi, ani łowić ryb” – pisał Piotr z Dusburga, żyjący na przełomie XIII i XIV wieku kronikarz niemiecki, kapłan zakonu krzyżackiego i autor kroniki „Chronicon terrae Prussiae” (1326).

Swoich zmarłych poddawali kremacji i wierzyli w życie pozagrobowe. Swoim bóstwom, Perkunowi, Kurko czy Patollusowi, składali ofiary w świętych gajach. Używali do tego świętych kamieni. Niektóre z nich dotrwały do naszych czasów.

Mało kto z turystów, a nawet mieszkańców Giżycka wie, że taki ofiarny pruski kamień już od ponad 30 lat stoi w samym środku miasta, na placu Grunwaldzkim. Dowiedzieliśmy się o tym publicznie, kiedy w 2008 roku znawca dziejów dawnych Prusów Robert Klimek postanowił odnaleźć kamień z Łąk Stawieńskich koło Wydmin, opisany w wydanej w 1967 roku pracy „Głazy i głazowiska województwa ol-

sztyńskiego”. Kiedyś było tam jezioro, które osuszono.

Okazało się, że zarówno głazu, jak i jeziora tam nie ma. A nie ma go, bo w 1987 roku zabrano go i ustawiono w Giżycku, okraszając tablicą „Bojownikom o polskość ziemi mazurskiej. Mieszkańcy Giżycka, 1987”.

Palme pierwszeństwa wśród głazów w naszym regionie dźierży kamień z Bisztynka, którego niemiecka nazwa brzmi Bischofstein, czyli Biskupi Kamień. Próżno jednak szukać takiego kamienia w Bisztynku. Jest tam za to Diabelski Kamień, który nad Bisztynkiem miał kiedyś opuścić szatan. W obwodzie ma 28 metrów, jest wysoki na 3,16 metra, długości na 9 metrów i szeroki na 5,8 metra.

Niewiele mu ustępuje najslawniejszy z nich, czyli Święty Kamień, spoczywający przy brzegu Zalewu Wiślanego, niedaleko Tolkmicka. Jego obwód to 15 m, długość – 5 metrów, a szerokość – 4,3 metra. To kamień ofiarny Prusów, na którym ci składali ofiary Kurke (Curcho), bogini płonów i płodności.

IGOR HRYWNA

MIELI OSZUKAĆ SETKI KLIENTÓW

W Sądzie Okręgowym w Elblągu rusza sprawa przeciwko pięciu oskarżonym w związku z działalnością internetowego sklepu Hypermax. Sklep oferował sprzedaż sprzętu AGD, elektroniki oraz hulajnóg elektrycznych. Klienci płacili za zamówiony towar, ale nigdy go nie otrzymali.

Sprawa została zakwalifikowana jako oszustwo na dużą skalę. Według ustaleń prokuratury, sklep funkcjonował jedynie pozornie. Klienci składali zamówienia i dokonywali płatności, lecz nigdy nie otrzymywali zakupionych produktów. W wyniku tych działań poszkodowanych zostało aż 573 osób, a łączna wartość strat wynosi ponad 1,5 miliona złotych.

Na ławie oskarżonych zasiadają: Marcin Ł., Jacek S., Mariusz T., Sandra S. oraz Arkadiusz K. Zarzuca im się m.in. oszustwa, dzia-

łanie w zorganizowanej grupie przestępczej, a niektórym także pranie brudnych pieniędzy i posiadanie

substancji odurzających.

Choć oskarżeni mieszkają w różnych miejscowościach, m.in. w Poznaniu,

Koziegłowach i Świdnicy, sprawa trafiła do Elbląga, ponieważ firma właściciela sklepu Hypermax miała swoją siedzibę w Nowym Mieście Lubawskim, czyli na terenie właściwości Sądu Okręgowego w Elblągu.

Pierwsze posiedzenie organizacyjne w sprawie odbędzie się 1 sierpnia 2025 roku o godz. 12:30 w sali nr 116. Pokrzywdzeni przez sklep Hypermax mogą wziąć w nim udział oraz zgłaszać swoje roszczenia, choć ich stawiennictwo nie jest obowiązkowe.

EG

KONDOLENCJE

Pani Marzenie Skibniewskiej

oraz Rodzinie

wyrazy głębokiego współczucia i słowa wsparcia
w trudnych chwilach po stracie

Taty

składają

**Tomasz Sielicki – Burmistrz Miasta Braniewa
wraz z Pracownikami**

**Dariusz Frąckiewicz – Przewodniczący Rady
Miejskiej wraz z Radnymi**

OLIMPIA MUSI ZMIERZYĆ SIĘ Z III LIGĄ

PILKA NOŻNA\\\\ W piątkowy wieczór Olimpia Elbląg zainauguruje rozgrywki w III lidze. Po spadku drużynę objął trener Damian Jarzembowski, a w kadrze pojawiło się kilku nowych graczy.

Olimpia Elbląg przystąpi do rozgrywek z przebudowaną kadrą i nowym trenerem Damianem Jarzembowskim

Broń Radom będzie pierwszym rywalem elbląskiej Olimpii w rozgrywkach Betclie III ligi. Wyjazdowe spotkanie zaplanowane w piątkowy wieczór otworzy nowy rozdział w historii „Związkowych”, bo wrócili oni do rozgrywek makroregionalnych po dziewięciu latach spędzonych na szczycie centralnym.

Spadek do niższej ligi w piłce nożnej z reguły oznacza reset i podobnie było w Elblągu. Pierwszym krokiem miejscowych działaczy na rzeczywistości było zatrudnienie trenera. Postawiono

na szkoleniowca doskonale znającego realia III ligi. Damian Jarzembowski wkończył poprzedniego sezonu zakończył pracę w GKS Wiekielec. Szkoleniowiec uważany za jednego z najciekawszych trenerów młodego pokolenia w naszym województwie nie musiał długo czekać na ofertę i szybko będzie miał okazję zagrać przeciwko swojemu byłemu klubowi. Razem z trenerem Jarzembowskim z Wiekielca do Elbląga przeniósł się trener bramkarzy Mariusz Sroka. Asystentem szkoleniowca pozostanie Damian Hebda, który pracował w II-ligo-

wym sztabie, prowadząc samodzielnie zespół w dwóch ostatnich meczach sezonu.

Do zmian doszło także podziękowań i wyrazów szacunku otrzymał odchodzący po zakończeniu kontraktu Andrzej Witan. Były kapitan strzegł elbląskiej bramki przez ponad cztery lata, rozgrywając w tym czasie blisko 120 meczów. O schedę po Witanie powalczą pozyskani latem młodzi bramkarze Maksymilian Manikowski, wcześniej występujący m.in. w Concordii Elbląg, oraz Tymon Wojciechowski. Spośród zawodników z pola na powrót do Olimpii

zdecydował się wychowanek Dominik Pawłowski, a nowymi piłkarzami klubu zostali Maciej Kołoczek, Jakub Pek, Kacper Kondracki, Mateusz Młynarczyk i Bartosz Winkler. Wszyscy mają doświadczenie na poziomie III ligi i występy na wyższym szczeblu. Jeśli do tego dołożymy Oskara Kordykiewicza, Marcina Czernisa, Oresta Tiahlo, Dmytro Semeniva czy Dawid Wierzbę, czyli podstawowych zawodników w wiosennej części poprzedniego sezonu, którzy zdecydowali się pozostać w Elblągu, to na papierze kadra Olimpii prezentuje się co najmniej

solidnie. Na szanse mogą liczyć też gracze klubowej akademii, którzy trenowali z pierwszą drużyną także w poprzednim sezonie.

– Przed nami wyrównana liga – mówi Damian Jarzembowski, trener Olimpii. – Celem jest spokojne utrzymanie, ale nasze ambicje każą stawiać nam wyższe cele. Rozpoczęliśmy pewien proces. Jestem zadowolony z tego co wypracowaliśmy, ale potrzebujemy jeszcze czasu, by mówić, że mamy zgrany zespół. Kadra nie jest jeszcze zamknięta, bo wiemy, że może pojawić się okazja pozyskania ciekawego zawodnika lub będziemy

musieli reagować po pierwszych meczach ligowych.

Olimpia w sierpniu będzie najbardziej zapracowanym zespołem z naszego województwa. W jej harmonogramie jest sześć pojedynków ligowych oraz pucharowe starcia. Najpierw środowe spotkanie wyjazdowe z Wartą Poznań w ramach rundy wstępnej Pucharu Polski. 20 sierpnia trzecioligowcy z regionu dołączą do rozgrywek Bank Spółdzielczy w Szczytnie Wojewódzkiego Pucharu Polski, rozpoczynając zmagania o okręgowe trofeum od drugiej rundy.

LSZ

RELAKS

z Gazetą Olsztyńską

Sudoku

		3			9	6	5	
	5		6	3	8		9	
	8						4	
	7				2		8	
			5	9				
		2		8		4		
		1		6		8		
4	6		8	2			3	
2			7	1				4

854

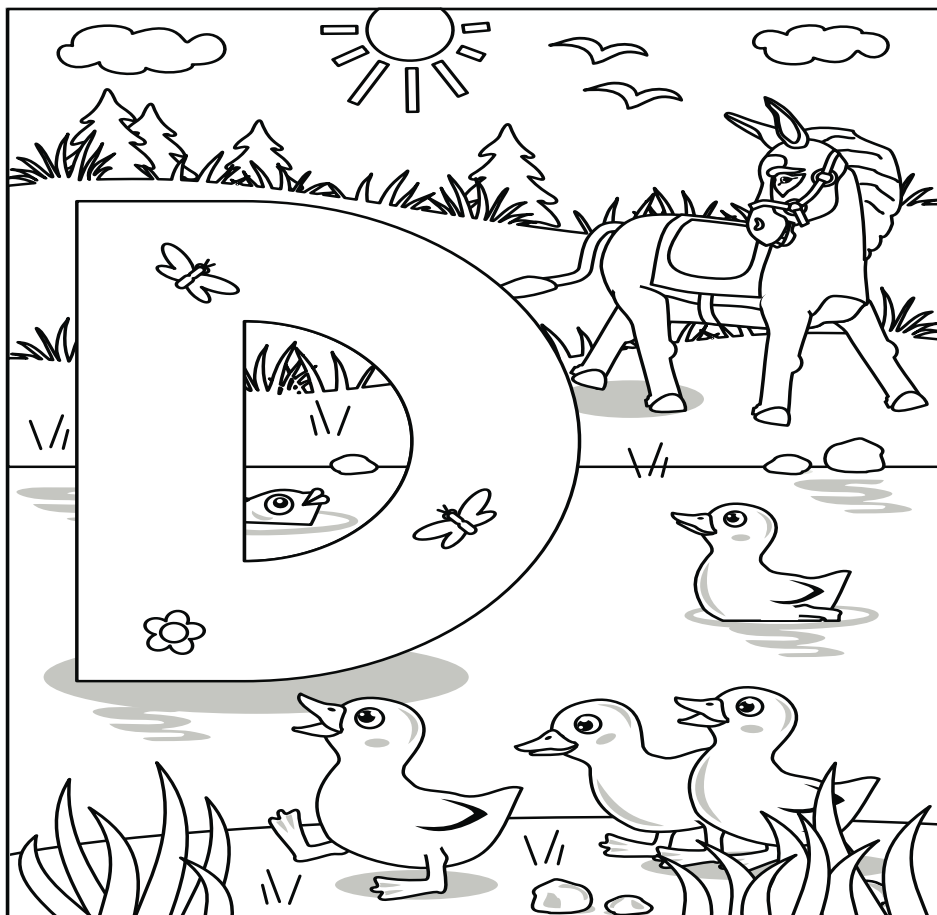
				3				
	1	6	9		7		3	4
2	3	7	4	8			5	
		1						
			6			5		
3			8			7	9	2
1					8	9	4	5
	4	5				2		
	2	9	5			3		6

855

8		7		3	1		2	
	2							
	6	3		2			1	8
	8							
5			8				9	3
			1				5	2
		9	6		5			4
	1					7		
4		6		8	7		3	

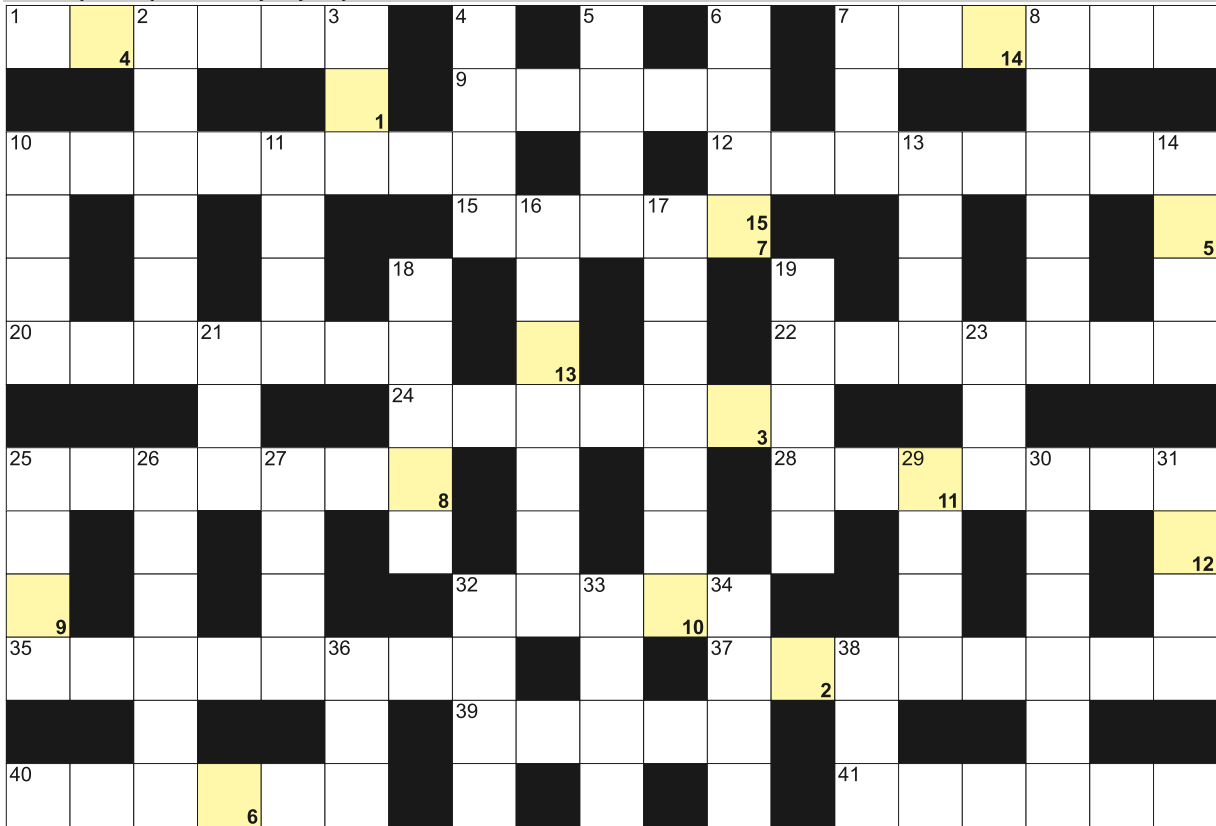
856

Znajdź 10 różnic i pokoloruj

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 15 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

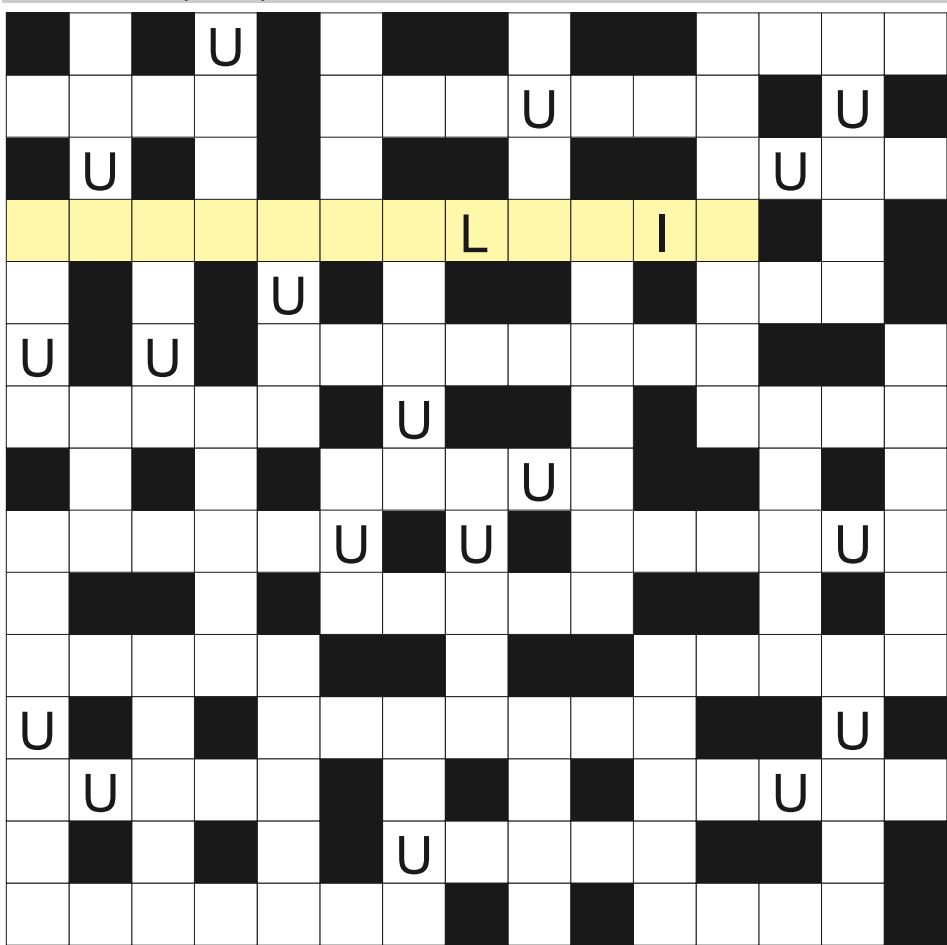

POZIOMO: 1) indygowiec zwyczajny inaczej; 7) kończy małżeństwo; 9) japoński rosół; 10) poetka przenośnia; 12) republika z Machaczkałą; 15) fryzura z pęków włosów; 20) dziki majeranek, przyprawa; 22) kraina reniferów; 24) najwyższy szczyt Karkonoszy; 25) impuls do działania; 28) rzeka w stolicy Lesotho; 32) skalne lub mieszkalne; 35) rozdzielanie kart przed grą; 37) na ręce rycerza; 39) miasto, upadło przez konia; 40) na statku lub w kopalni; 41) dawna nazwa bursztynu.

PIONOWO: 2) tnąca krawędź noża; 3) najwyższy szczyt Filipin; 4) ani deszcz, ani śnieg; 5) Kertész, węgierski pisarz; 6) góry ze szczytem Aconcagua; 7) jest nim waltornia; 8) przyjaciel Sherlocka Holmesa; 10) pierożki tybetańskie; 11) plotka, pogłoska; 13) antyczny bajkopisarz z Frygi; 14) główna lub boczna w kościele; 16) koncert solisty, benefis; 17) opuszcza szlaban na przejeździe; 18) gotowane w zupie; 19) zabaw lub budowy; 21) ziemny lub azot; 23) skandynawski grosz; 25) pierwiastek Bh; 26) część czapki; 27) ruchoma w kompasie; 29) stolica Peru; 30) pierwszy występ; 31) efekt braku zajęcia; 32) druga litera alfabetu greckiego; 33) tritlen, odmiana tlenu; 34) sąsiad Afganistanu i Iraku; 36) dawne Niemcy Wschodnie; 38) w parze z marchewką.

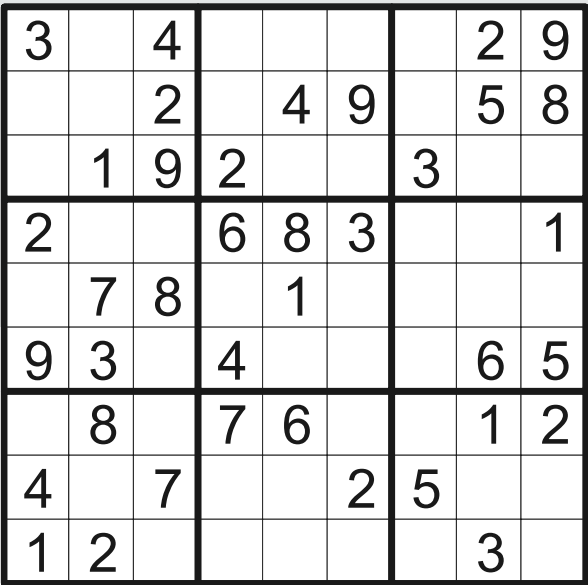
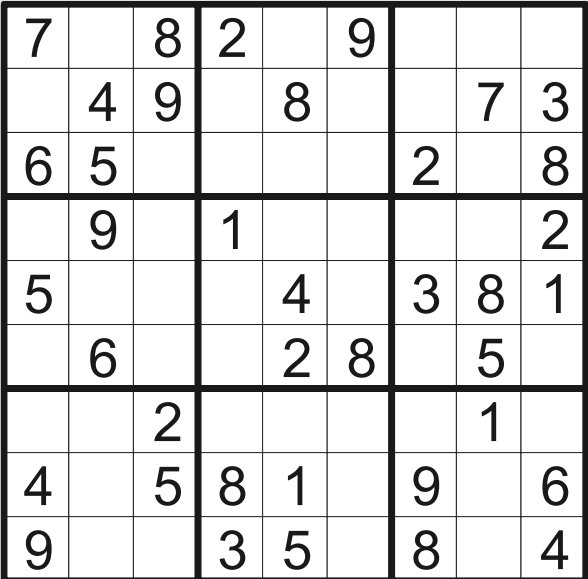
BAŚKA z HASŁEM

Hasło z kolorowych pól z literami "L" oraz "I" utworzy rozwiązanie:

Na diagramie po lewej ujawniliśmy wszystkie samogłoski "U" i dwie litery rozwiązania. Miejsce wpisu hasła do odgadnięcia. Rozwiązaniem jest hasło z kolorowych pól z oznaczonymi literami "L" oraz "I".

wietrzna choroba; stolica Senegal; wyżej od pułkownika; obwoluta książki; japońskie zapasy; czarodziejski w operze Mozarta; niejedno na parkingu; waluta Aruby; świstak stepowy krócej; pomoc, wybawienie; grecki bóg wojny; rzeka w Łowiczu; Barak, były Premier Izraela; na głowie kakadu; deszczowa nawałnica; cieśnina między Iranem i Omanem; cienki powróż; ryba z wąsami; stolica Lesotho; Kisawos, greckie góry; najjaśniejsza gwiazda Wolarza; buduje kopce na działce; mądrość płynąca z bajki; ulubieniec, faworyt; złot absolwentów inaczej; symbol dodawania; kryta pływalnia; przedmiot; zdobycze, trofea wojenne; skacze w nią lekkoatleta; amerykański stan z Salt Lake City; macierzanka zwyczajna; przeciwieństwo zła; pierwiastek Eu; koczodan rudy inaczej; numer dzieła muzycznego; poległych lub smoleński; pracuje pod wodą; smaczliwka wdzięczna; dawny rasowy koń bojowy; polski hymn Dąbrowskiego; parlament USA; święteczna ryba; stolica Jordanii.

WYKREŚLANKA: znajdź 20 wyrazów kojarzących się z obiadem. Wykreślisz je wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej i na ukos: kotlet, miska, waza, olej, noże, makaron, łyżka, talerz, obrus, stół, krzesła, deser, napój, kubek, cebula, sałatka, ogórek, ryba, klopsy, zupa:

1 - 7 sierpnia 2025

dodatek
TELEWIZYJNY DO TWOJEJ GAZETY

Treść programu i foto dzięki uprzejmości: Prasowej Agencji Telewizyjnej, Polsatu, TVP1, TVP2, TVN, TV4, TVN7, TV Puls, TV Trwam, TVP Kultura

INFORMUJEMY, ŻE REDAKCJA NIE PONOSI ODPOWIEDZIALNOŚCI ZA ZMIANY W PROGRAMACH TV

Wydawca: Dodatek sp. z o.o., ul. Wiatrakowa 11/3, 85-115 Bydgoszcz, tel. 516-018-821, e-mail: iwona@magraf.pl, Redaktor naczelny: Sławomir Grzmieł ISSN 1643-2460 - Skład komputerowy: Magraf sp.j.

Poniedziałek

22:55
TVN**Wieczór gier**

Komedia, USA, 2018

Max i Annie raz w tygodniu umawiają się z innymi parami na wieczór gier. Brat Maxa postanawia odrobinę podgrzać atmosferę i organizuje zabawę polegającą na rozwikłaniu zagadki morderstwa. Pozostali uczestnicy z entuzjazmem podejmują wyzwanie, nieświadomi tego, co ich czeka.

Piątek

22:10
TVP 1**Miasto 44**

Dramat wojenny, Polska, 2014

Warszawa, lato 1944. Stefan opiekuje się matką i młodszym bratem. Przejął obowiązki głowy rodziny po tym jak jego ojciec zginął w kampanii wrześniowej. Kiedy nadarza się okazja wstąpienia w szeregi Armii Krajowej. Do konspiracji wciąga go Kama, sąsiadka z kamienicy na warszawskiej Woli. Dziewczyna kocha się w Stefanie jednak on patrzy przychylnie na subtelną Biedronkę. 1 sierpnia 1944 roku, wraz z przyjaciółmi Stefan trafia pod komendę charyzmatycznego Kobry. Wspólnie przejdą krwawy szlak bojowy - od Woli, przez Starówkę i Śródmieście, po Czerniaków.

INNE DATY EMISJI: SOBOTA, 01:20

Sobota

00:20
TVP 2**W blasku nocy**

Melodramat, USA, 2018

Wzruszająca historia 17-letniej Katie, która od dzieciństwa cierpi na rzadką chorobę genetyczną. Musi całkowicie unikać promieni słonecznych, które stanowią dla niej śmiertelne zagrożenie. Dziewczyna przebywa całe dnie w domu, kryjąc się za specjalnymi zasłonami. Na zewnątrz Katie może wyjść jedynie pod zmroku. Nastolatka od dawna ukradkiem obserwuje przez okno przystojnego chłopaka z sąsiedztwa, wierząc, że kiedyś się spotkają. Pod osłoną nocy dziewczyna zwykle gra na ulicy na gitarze i oto pewnego razu pojawia się obok niej Charlie.

INNE DATY EMISJI: PIĄTEK, 22:45

Niedziela

22:25
TVP 1**Też go kocham**

Komedia, USA, 2018

Annie mieszka w Anglii, w małym nadmorskim miasteczku, ale nie jest tu szczęśliwa i często myśli o tym, by w końcu stąd uciec. Właściwie nic jej tu nie trzyma, nie lubi swojej pracy kustoszki w miejscowym muzeum, jej związek z Duncanem, nauczycielem muzyki, od dawna się nie układa. Chłopak bardziej interesuje się swoim bożyszczem, amerykańskim muzykiem Tuckerem, niż ukochaną. Annie postanawia się zemścić umieszczając nieprzychylnie komentarze na jego blogu. Wpisy zwracają uwagę Tuckera Crowe'a, który nawiązuje z Annie tajną korespondencję.

INNE DATY EMISJI: PONIEDZIAŁEK, 01:10

Poniedziałek

22:55
TVN**Wieczór gier**

Komedia, USA, 2018

Max i Annie raz w tygodniu umawiają się z innymi parami na wieczór gier. Brat Maxa postanawia odrobinę podgrzać atmosferę i organizuje zabawę polegającą na rozwikłaniu zagadki morderstwa. Pozostali uczestnicy z entuzjazmem podejmują wyzwanie, nieświadomi tego, co ich czeka.

Wtorek

20:00
TVP KULTURA**Męczeństwo Piotra Oheya**

Teatr telewizyjny, 1962

Znakomity spektakl w reżyserii Erwina Axera to jeden z najstarszych zachowanych w archiwach Teatru Telewizyjnego spektakli. Farsę tę napisał Sławomir Mrożek w 1958 roku, tekst zajął drugie miejsce w konkursie otwartym na widowsko telewizyjne, ogłoszonym wspólnie przez Związek Literatów Polskich i Komitet ds. Radia i Telewizji.

Spokojne życie mieszczańskiej rodziny burzy pojawienie się w jej mieszkaniu... tygrysa. To przedziwne zjawisko budzi zainteresowanie naukowców, polityków i hochsztaplerów.

Środa

22:20
TVN 7**Ciekawy przypadek Benjamina Buttona**

Obyczajowy, USA, 2008

Niezwykła opowieść o człowieku, który rodzi się jako starzec i stopniowo młodsze. Nieco filozoficzna historia o nieuchronności upływu czasu przedstawiona oczami podróżnika. Prezentuje opis miejsc i ludzi, których spotkał, mówi o smutkach i radościach życia. W roli tytułowej wystąpił Brad Pitt, którego kreacja aktorska zachwyciła i krytyków i widzów i została nagrodzona nominacją do Oscara dla najlepszego aktora w 2008 roku.

INNE DATY EMISJI: TVN, SOBOTA, 20:00

Czwartek

02:15
TVP 2**Kaznodzieja z karabinem**

Dramat, USA, 2011

Twórców filmu zainspirowała niezwykła postać Sama Childersa, znanego w świecie jako Machine Gun Preacher, czyli kaznodzieja z karabinem, byłego członka gangu motocyklowego z Pensylwanii, który z agresywnego alkoholika i narkomana przeobraził się w człowieka wielkiej wiary, obrońcę sierot. Wraz z żoną założył fundację Angels of East Africa, mającą na celu ratowanie dzieci w Sudanie Południowym i Ugandzie. Swój życie i dramatyczne doświadczenia Childers opisał w biograficznej książce, wydanej w Polsce pod tytułem „W obronie innych”

INNE DATY EMISJI: ŚRODA, 22:20

PIĄTEK • 1 sierpnia

TVP 1

04:45 Akacja 38 - serial, 2017
05:55 Info Poranek
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Dom Pokoju w Betlejem - Ten dom jest mój - 2023
08:00 Czerdziestolatek - serial, 1974
08:50 Ranczo - serial obycz., 2009
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Okrasa tamie przepis - magazyn kulinarny
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedynie
- W krainie niedźwiedzia - dok., Niemcy, 2023
14:00 Wichrowe wzgórza - serial obycz.
14:55 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

TVP 2

04:35 Na dobre i na złe - serial
05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:20 Anna Dymna - spotkajmy się
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
11:10 Tour de Pologne - kroniki, felieton
11:15 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
11:50 Szaleństwo Majki Skowron - serial, 1976
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej

TVN

06:05 Uwaga! - program interw.
06:20 Ukryta prawda - 30-letnia Olga, policjantka bierze udział w akcji ratunkowej osób poszkodowanych w wypadku 25-latk i jej 3-letniego synka. Sprawca śmiertelnie potrafił kobietę izbić z miejsca wypadku.
07:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
09:20 Zagadki losu - program obyczajowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Szpital - Pacjentka dra Piotra Wójtowicza ucieka przed mężem, który się nad nią zęca.
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - Malanowski szykuje się do urlopu. Pod jego nieobecność Tomek ma przejąć obowiązki szefa. W biurze pojawia się Iga Wolańska, która twierdzi, że jej partner Janusz zaginął.
09:30 48H Zaginięni - serial kryminalny
10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:30 Gliniarze - Detektywi pomagają policjantom spod Warszawy rozwiązać sprawę napaści na wiejskiego artystę, malarza Ksawerego.
14:40 48H Zaginięni - serial kryminalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:15 Pogoda
16:25 Interwencja - magazyn reporterów

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:10 Muzyczne poranki
07:10 Tamte lata, tamte dni - Tadeusz Rolke - mag.
07:40 Gorączka srebra - dokument, Polska, 2016
08:20 Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka - mag.
09:00 Thierry Śmiałek - serial przyg.-hist., Franc., 1963
10:10 Wydalenie aktualne
10:35 Spojrzenie Wolności - koncert w 67. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego, 2011
11:30 Galeria sztuki na ekranie - Ogród artysty. Amerykański impresjonizm - dok., Wlk. Bryt., 2021
12:30 Kradzież - film TVP, 1976
13:45 Rawhide - Incydent z nocnym koniem - western, USA, 1959
14:50 Retro kino - Strach - dram., Włochy, Niemcy, 1954

TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny
08:00 Kobra - oddział specjalny - Wściekły Gerkhan ściga swojego policyjnego partnera, po czym oddaje w jego kierunku kilka strzałów. Wszyscy są załamani tym co zrobił. Okazuje się, że...
10:00 Zaklinaczka duchów - Kiedy Melinda odwiedza w szpitalu swojego męża, niespodziewanie trafia na ducha młodej kobiety. Okazuje się, że...
10:55 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:50 Zaklinaczka duchów - Melinda odkrywa, że od pewnego czasu jej mąż jest prześladowany przez ducha mężczyzny, który zginął w wypadku karetki. Okazuje się, że zmarły mężczyzna chce, żeby...

TVN 7

05:05 Ten moment - Maturzysta Natan rozprawdza wśród swoich szkolnych kolegów narkotyki. Jego siostra-Lidka, martwi się, że nielegalnie zajęcie sprowadzi na brata poważne kłopoty.
05:40 Szkoła - Izabela Kraińska z gimnazjalnej 3c nie wie, co robić, ponieważ jej chłopak, Karol przeżył bardzo poważny wypadek samochodowy i teraz porusza się na wózku inwalidzkim.
08:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:50 Kartoteka - serial dokumentalno-kryminalny
12:55 Detektywi - Do detektywów zgłasza się 18-latk, która prosi o odnalezienie swojej mamy. Okazuje się, że kilka dni wcześniej...

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok.
08:55 Dlaczego ja? - serial paradok.
10:55 Na Ratunek 112 - serial obycz.
11:25 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
17:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
19:00 Policjantki i Policjanci - serial paradok.
20:00 Gwiazdy Kabaretu
22:05 Nieśmiertelny - sens., USA, Wlk. Bryt., 1986
00:30 Hardkorowy lombard
01:30 STOP Drogówka - serial policyjny
02:30 Interwencja - magazyn reporterów
02:55 Śmierć na 1000 sposobów
03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów
05:30 Telezakupy TV Okazje

16:05 Dziedzictwo - serial, Turcja
17:00 Telexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:00 Reporterzy - magazyn
18:20 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:30 Warszawiaci śpiewają zakazane piosenki - koncert
22:10 Miasto 44 - dram., Polska, 2014
00:25 Erynie - Subterra - serial krym., Polska, 2022
01:25 Wszyscy wiedzą - fab., Hiszp., Franc., Włochy, 2018

17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - telet.
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:05 Postaw na milion - teleturniej
21:05 Łato z Radiem i Telewizją Polską - widowisko
22:05 To jest grane - magazyn muzyczny
22:45 Kino relaks - W blasku nocy - obycz., USA, 2018
00:25 Morderstwa na Belle-Ile - dram., Franc., 2020
02:15 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2015
03:15 Kawa z kardamonem - serial, Ukraina, 2022
04:20 Rodzinka.pl - serial kom.

18:00 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:30 Sport
19:40 Pogoda
19:50 Uwaga! - program interwencyjny
20:00 Transformers: Wiek zagłady - przyg., USA, Chiny, 2014
23:35 Annabelle: Narodziny zła - horror, USA, 2017
01:55 Kuba Wojewódzki - talk-show
02:55 Yellowstone 2 - miniserial, USA
03:55 Szpital - program obyczajowy
04:55 Uwaga! - program interwencyjny
05:10 Recepta na stary dom - program edukacyjny

16:40 Gliniarze - serial paradokumentalny
17:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
18:45 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport
19:40 Pogoda
19:55 Piraci z Karaibów: Skrzynia umarłaka - sens., USA, 2006
23:10 Facet w czerni 3 - sens., USA, 2012
01:40 Obsesja zazdrości - sens., USA, 2014
03:25 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

16:25 Informacje kulturalne
16:45 Godzina z... Mieczysławem Foggim - 1981
17:45 Starszy pan. I'm sorry - widowisko muzyczne
18:35 Agatha Christie: w stulecie Herkulesa Poirota i Miss Marple - dok., Wlk. Bryt., 2020
20:00 W samo południe - western, USA, 1952
21:35 Profesor T - serial, Wlk. Bryt., Niemcy, Belgia, 2015
22:35 Wielkie tournée - kom., Franc., 1997
00:15 Noc krótkich filmów - Warszawa i owoce
00:55 Gry wojenne - SF, USA, 1983
03:05 Moje córki krowy - obycz., Polska, 2015
04:45 Andrew Wyeth. Portret malarza - dokument, 2018

13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
15:50 Ranczo - serial komediowy
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - Amelia Kot na urodziny dostaje od przyjaciół nietypowy prezent - voucher na usługi swatki...
20:00 Odsiecz - akcja, USA, Kan., 2021
21:55 W złym miejscu - akcja, USA, 2022
00:00 Czas porachunków - akcja, USA, 2022
02:10 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny
03:10 Menu na miarę - program kulinarny
04:50 Dyżur - serial medyczny

13:55 Szkoła - program obycz.
15:55 Sąd rodzinny - program sądowy
16:55 Szpital - program obyczajowy
17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Miłość wysokich lotów - obycz., Kan., 2021
21:50 Wielki Mike - obycz., USA, 2009
00:30 Żołnierz przyszłości - SF, USA, 1998
02:40 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - program kryminalny
03:40 Fachowcy - program paradokumentalny
04:20 Druga strona medalu - talk-show

TV Trwam

09:35 Św. na każdy dzień
09:45 Jestem Mamą
10:00 Inf. dnia
10:15 Rozmowy niedok.
11:25 7 Sakramentów Kościoła
11:35 Natura et Homo
12:00 Anioł Pański
12:03 Inf. dnia
12:20 Historia Obrazu Matka Boska AK
13:00 Sokolnik
13:30 Msza św.
14:30 Drzwi do lasu
14:55 Słowo życia
15:00 Modlitwa do Bożego Miłosierdzia
15:20 Mocni w Wierze
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Inf. dnia
16:10 Natura
16:30 Obiektywne
16:30 Mateczniki
16:40 Prosto o gosp.
17:00 Brygada Świętokrzyska
17:30 Geopolityka
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Droga Krzyżowa
20:00 Inf. dnia
20:20 7 Sakramentów Kościoła
20:30 Warszawiaci śpiewają (nie) zakazane piosenki
22:00 Ludzki Św.
22:55 Przegląd Tyg., "Niedziela"
23:00 Zapiski ze świętości
Prymasa Tysiąclecia
23:30 Regał

do Rodaków **13:50** Nie ma jak u Mamy **14:55** Św. na każdy dzień
14:55 Przegląd Tyg. „Niedziela”
15:00 Wieść – toż jest Polska **16:00**
Inf. dnia **16:10** Koncert zyczeń
16:50 Matecznik Polskość **17:00**
Natura et Homo **17:30** Szó ziemi
17:55 Poczet Wlk. Polaków
18:00 Aniol Pański **18:05** Inf. dnia
18:15 Rozmowy nieśd ok. **19:25**
Święty na każdy dzień **19:30**
Moja katolicka rodzina **20:00**
Inf. dnia **20:20** Różaniec
20:50 Credo: Wiara Kościoła **21:00**
Apel Jasnogórski **21:20** Inf. dnia
21:40 Retrospekcja **21:45** Nie
tylko Ułmowie **21:55** Św.
na każdy dzień **22:00** Mocni Jego
mocą **22:45** Jak wygrać
malżeństwo? **23:00** Jak my to
widzimy **23:30** Tam, gdzie Bóg
placze

PONIEDZIAŁEK • 4 sierpnia

TVP 1	TVP 2
04:45 Akacja 38 - serial, 2017 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Czerdziestolatek - serial, 1974 08:50 Ranczo - serial obycz., 2009 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial krym. 11:35 Królowie - serial historyczny TVP, 2024 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:50 Natura w Jedynce - Zagadkowe wązki - dok., Franc., 2024 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Kolarstwo - Tour de Pologne - Etap 1: Wrocław-Legnica	04:35 Na dobre i na złe - serial 05:30 M jak miłość - serial, 2021 06:25 Dobrze historie - Samodzielność to podstawa - magazyn 06:55 Dla niesłychanych - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz i Serwis Info 11:15 Dla niesłychanych - Okrasa łamie przepisy - magazyn kulinarny 11:50 Szaletstwo Majki Skowron - serial, 1976 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, 2023
	
17:00 Telexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny 18:00 Reporterzy - magazyn 18:20 Akacja 38 - serial, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport 20:15 Pogoda 20:25 Nieznajoma - serial, Wlk. Bryt., 2020 21:10 Tour de Pologne - kroniki 21:20 Labirynt - akcja, USA, 2013 00:05 Demoniczny uśmiech Jacka Nicholsona - dokument, Franc., 2018 01:10 Też go Kocham - kom., USA, 2018 03:00 Nocne przeżycie - western, USA, 1957	16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:05 Postaw na milion - teleturniej 21:05 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny 22:20 Karol, władca Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2015 00:20 Ja wampokażę! - kom., Polska, 2006 02:25 Stulecie Winnych - serial, 2020 03:20 Czarne złoto - przyg., Katar, Franc., 2011

TVN

06:05 Uwaga! - program interwencyjny 06:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 09:20 The Floor - teleturniej 10:25 Zagadki losu - program obyczajowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Szpital - program obyczajowy 13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:40 Kroniki Tour de Pologne 19:45 Pogoda	
19:55 Uwaga! - program interwencyjny 20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial, Polska 20:55 Podwodna pułapka - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2017 22:55 Wieczór gier - kom., USA, 2018 00:55 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 01:55 Co za tydzień - magazyn rozrywkowy 02:30 Yellowstone 2 - miniserial, USA 03:30 Szpital - program obyczajowy 04:30 Uwaga! - program interwencyjny 04:50 Recepta na stary dom - program edukacyjny	

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - o zamknięciu kolejnej sprawy detektyw zdają raport przebywającemu na wakacjach Malanowskiemu i planują krótki odpoczynek na działce Tomka. Podczas drogi mijają niedbale zaparkowany samochód... 09:30 48H Zaginieni - serial kryminalny 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:30 Gliniarze - Natalia pomaga ciężko pobitemu mężczyźnie. Razem z nim jest jego ciężarna dziewczyna, która nie wie, kto jest sprawcą napadu... 14:40 48H Zaginieni - serial kryminalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:10 Pogoda	
16:20 Interwencja - magazyn reporterów 16:35 Gliniarze - serial paradokumentalny 17:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:18 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Mega hit - Dzień Niepodległości - sens., USA, 1996 23:05 Accident Man: Wakacje zabójcy - sens., Wlk. Bryt., 2022 01:10 Pearl Harbor - wojenny, USA, 2001 05:10 Disco Gramy - program muzyczny	

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:15 Muzyczne poranki 07:05 Tamte lata, tamte dni - Ryszard Karczykowski - magazyn 07:40 Podróże z historią - Turniej o róg królowej - dokument, Polska, 2016 08:25 Od ucha do ucha - Rondo dla Turca - Lot trzmiela - Parasolki 09:00 Blisko, coraz bliżej - serial, 1982 10:15 Goodbye Rockefeller - fab., Polska, 1993 12:05 Agatha Christie: w stulecie Herkulesa Poirota i Miss Marple - dok., Wlk. Bryt., 2020 13:15 Rawhide - Incydent z leworękiem - western, USA, 1959 14:20 Szyfrowe prace - obycz., Polska, 2000 16:10 Klub szachistów - film TVP, 1967	
16:50 Blisko, coraz bliżej - serial, 1982 18:15 Niedziela z... Mają Ostaszewską 19:15 The Sound of New York - Dźwięk Nowego Jorku: Stefan Harris - serial dok., Włochy, 2017 20:00 Kino Mistrzów - Dyktator - fab., USA, 1940 22:20 Diamenty są wieczne - sens., Wlk. Bryt., 1971 00:30 Muzyka na dobry wieczór - Warszawskie Combo Taneczne - koncert, 2020 01:30 Kino nocne - Carrie - fab., USA, 1976 03:25 Nazywam się Alfred Hitchcock - dok., Wlk. Bryt., 2022 05:35 Teledyski	

TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - Nadchodzą urodziny żony Semira. Niespodziewanie mężczyzna odczytuje wiadomość, która dostała Andrea i dowiaduje się, że jego ukochana ma romans. 10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny 10:55 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:50 Zaklinaczka duchów - Tym razem Melinda trafia na ducha Lacy - matki nastolatka o imieniu Kirk. 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny 15:50 Ranczo - serial kom., Polska 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument fabularny	
20:00 Odwet - akcja, USA, 2018. Jacob pracuje jako menadżer banku. Pewnego dnia w jego miejscu pracy dochodzi do brutalnego napadu 22:00 Odsiecz - akcja, USA, Kan., 2021. Ben Watts, były oficer nowojorskiej policji, zostaje wysłany na służbę do małego miasteczka. Trafia tam na tajemniczą sprawę zaginięcia młodej kobiety. 23:50 W sieci kłamstw - akcja, Ukraina, Wlk. Bryt., 2019 01:55 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:05 Taki jest świat - przegląd wydarzeń z całego globu. 05:00 Dzielnica strachu - serial	

TVN 7

05:10 Ten moment - program obyczajowy 05:45 Szkoła - Mirek Rosiński i Kuba Grzesiak z gimnazjalnej 3c mają nowy pomysł na biznes. Wykradają nauczytelowi wfru worek treningowy, bo chcą na nim zarabiać. Mają zamiar wynajmować go kolegom... 08:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:50 Kartoteka - serial dokumentalny-kryminalny 12:55 Detektywi - Tajemnice żony 40-latek podejrzewa żonę o romans z chłopakiem ich dorosłej córki. Mężczyzna prosi detektywów o sprawdzenie, czy rzeczywiście żona go zdradza. 13:55 Szkoła - program obyczajowy 15:55 Sąd rodzinny - program sądowy	
16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Mistrzowski pojedynek. Eternal Glory - program rozrywkowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Francuski numer - kom., Polska, 2006 22:20 Niezapalnia - kom., Franc., Belgia, 2018. Grupa mężczyzn po czterdziestce, u progu kryzysu wieku średniego, tworzy pierwszą w historii męską drużynę pływaków synchronicznych. 00:50 Rezolucja 819 - obycz., Franc., Włochy, Polska, 2008 03:00 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - program kryminalny 04:05 Druga strona medalu	

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 17:00 Policjantki i Policjanci - Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym. 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny 22:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 23:00 Niewidzialny 2015 - sens., Wlk. Bryt., RPA, 2015 01:15 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:20 Hardkorowy lombard 02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnościami 05:30 Telezakupy	
09:55 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:20 Mateczniki Polkości 11:30 Warto byćojcem 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Droga Ojca Łukasza 13:00 Jan Ledóchowski. Część druga: katoliki i polityka 13:30 Msza św. 14:30 Orędowniczka w codzienności 15:00 Na bezdrożach tożsamości. Chaco 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Sanktuaria polskie 16:30 Porady Medyczne Bonifratrów 17:00 Świadkowie 17:30 Moja parafia 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Poznajemy Polskę 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 7 Sakramentów Kościoła 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widenia 22:00 Z wdęką nad wodę	

TV Trwam

WTOREK • 5 sierpnia

TVP 1	TVP 2
04:45 Akacja 38 - serial, 2017 05:55 Info Poranek 07:00 Transmisja Mszy Świętej 07:30 Studio Raban - magazyn 08:00 Czerdziestolatek - serial, 1974 08:55 Ranczo - serial obycz., 2009 09:50 Komisarz Alex - serial krym. 10:45 Ojciec Mateusz - serial krym. 11:35 Królowie - serial hist., 2024 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda - magazyn 12:35 Magazyn Rolniczy 12:55 Zagadkowe góry Portugalii - dok., 2016 14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024 14:55 Kolarstwo - Tour de Pologne - Etap 2: Karpacz-Karpacz 17:00 Telexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny	05:35 M jak miłość - serial obyczajowy, 2021 06:25 Góra Jawor - reportaż 06:55 Dla niesłychanych - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz i Serwis Info 11:15 Gwiazdorska kuchnia Ani - magazyn kulinarny 11:50 Szaletstwo Majki Skowron - serial, 1976 12:30 Koło fortuny - teleturniej 13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 14:05 Va Banque - teleturniej 14:35 Na sygnale - serial fabularyzowany 15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023 16:00 Koło fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej
	
18:00 Reporterzy - magazyn 18:20 Akacja 38 - serial kostiumowy, 2017 19:30 Program inform. 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:10 Sport: Pogoda 20:25 Nieznajoma - serial, Wlk. Bryt., 2020 21:30 Francuski pocałunek - kom. romant., USA, Wlk. Bryt., 1995 23:20 Tour de Pologne - kroniki 23:30 Porajmos. Zapomniany Holocaust - dok., Polska 00:30 Labirynt - akcja, USA, 2013 03:15 Clint Eastwood - ostatni z wielkich - dok., Franc., 2018 04:15 Notacje - Teresa Bojarska. Początek Powstania - dok., 2007	17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022 18:15 Va Banque - teleturniej 18:50 Jeden z dziesięciu - telet. 19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025 20:05 Postaw na milion - teleturniej 21:05 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny 22:15 Karol, władca Hiszpanii - serial kostiumowy, Hiszp., 2015 23:15 Nasze najlepsze wesele - kom., Franc., 2017 01:25 Złodzijski kodeks - fab., USA, 2009 03:15 Stulecie Winnych - serial, 2020 04:20 Tajemnice miejsc zbrodni - serial dok., Franc., 2020

TVN

06:05 Uwaga! - program interw. 06:20 Ukryta prawda - program obyczajowy 07:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 09:20 The Floor - teleturniej 10:25 Zagadki losu - program obyczajowy 11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 12:35 Szpital - program obycz. 13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 16:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy 18:00 Detektywi - program kryminalny 19:00 Fakty 19:35 Sport 19:40 Kroniki Tour de Pologne 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! - program interwencyjny	
20:10 Doradca smaku - program kulinarny 20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska 20:55 Starcie Tytanów - przyg., USA, 2010 23:15 Dunkierka - film wojenny, Wlk. Bryt., Holandia, Franc., USA, 2017 01:25 Kuba Wojewódzki - talk-show 02:35 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA 03:40 Rzeczy, których nie nauczyłeś mnie ojciec - program dokumentalny 04:10 Szpital - program obyczajowy 05:05 Uwaga! - program interwencyjny 05:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny	

POLSAT

06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i Partnerzy - Do Ani zgłasza się Ernest Adamski - jej przyjaciel z czasów dzieciństwa w sierocińcu. Chce, żeby ona jako detektyw pomogła mu odszukać ich wspólnego kolegę, Staszka. 09:30 48H Zaginieni - serial kryminalny 10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy 11:35 Gliniarze - Dyrektor szkoły zostaje znaleziony nieprzytomny we własnym gabinecie. Okazuje się, że ktoś zatruł jego kawę. 14:40 48H Zaginieni - serial kryminalny 15:50 Wydarzenia - program informacyjny 16:15 Pogoda 16:20 Interwencja - magazyn reporterów	
16:35 Gliniarze - serial paradokumentalny 17:40 Trudne sprawy - program obyczajowy 18:50 Wydarzenia - program informacyjny 19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:55 Super hit - 47 roninów - sens., USA, Wlk. Bryt., Jap., 2013 22:20 Ghost Rider - sens., USA, Australia, 2007 00:55 Mega hit - Dzień Niepodległości - sens., USA, 1996 04:00 Ewa gotuje - program kulinarny 04:40 Disco Gramy 05:25 Telezakupy TV Okazje	

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra 06:15 Muzyczne poranki 06:50 Tamte lata, tamte dni - Andrzej i Jacek Zieliński - magazyn 07:30 Smak Torunia - dokument, Polska, 2016 08:15 Księga Przesztzeni - Mówią o trzech infrastrukturze 09:00 Blisko, coraz bliżej - serial, 1982 10:20 Szyfrowe prace - obycz., Polska, 2000 12:10 Klub szachistów - film TVP, 1967 12:50 The Sound of New York - Dźwięk Nowego Jorku: Stefan Harris - serial dok., Włochy, 2017 13:35 Rawhide - Incydent ze starą panną - western, USA, 1959 14:40 Tydzień z życia mężczyzny - obycz., Polska, 1999	
16:20 Blisko, coraz bliżej - serial, 1982 17:55 20x20 lat TVP Kultura - Andrzej Stasiuk 18:30 Portrety - Bronisław Prądzynski - rep. 18:50 English National Ballet w Paryżu - dok., 2020 20:00 Męczeństwo Piotra Oheya - Teatr Telewizji, 1962 21:10 Wichrowe Wzgórze - dram., USA, 1939 23:05 Tamte lata, tamte dni - Krystyna Janda - mag. 23:45 Stephen King, zło konieczne - dok., Franc., 2020 00:55 Kino Mistrzów - Dyktator - fab., USA, 1940 03:15 Kino nocne - Aż poleje się krew - dram., USA, 2007	

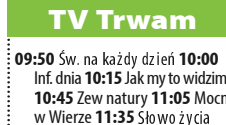
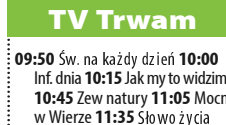
TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny 08:00 Kobra - oddział specjalny - serial kryminalny 10:00 Zaklinaczka duchów - Tym razem Melinda trafia na ducha Lacy - matki nastolatka o imieniu Kirk. Duch Lacy próbuje skontaktować się z synem. 10:55 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy 12:50 Zaklinaczka duchów - Martwa kobieta przesładuje dziwną, ponieważ nie może znieść myśli, że jej wybranek zakochał się w kimś innym. 13:50 Lombard. Życie pod zastaw - W lombardzie pojawia się Krzysztof Najmur, który odziedziczył po ojcu zbiór znaczków, w tym jeden bardzo cenny, bo wydrukowany z błędem.	
15:50 Ranczo - serial kom. 18:00 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 20:00 G.I. Joe: Czas Kobry - akcja, USA, 2009 22:35 Hotel Artemis - akcja, USA, 2018. Po nie do końca udanym napadzie na bank Waikiki wraz ze swoim rannym bratem Honolulu znajdują schronienie w Hotelu Artemis. 00:10 Na tropie zabójcy - thriller, USA, Wlk. Bryt., 2024 02:15 Dzielnica strachu - serial kryminalny 03:20 Lombard. Życie pod zastaw - paradokument 04:20 Menu na miarę - program kulinarny 05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny	

TVN 7

05:10 Ten moment - program obyczajowy 05:45 Szkoła - Uczennica trzeciej klasy gimnazjum, Kasia Piechowiak, od kilku tygodni spotyka się ze starszym o rok Damianem Jarockim. Oboje są w sobie bardzo zakochani. 08:40 Ukryta prawda - program obyczajowy 11:50 Kartoteka - serial dokumentalny-kryminalny 12:55 Detektywi - Detektywi Anna Potaczek i Maciej Dębosz rozpoczynają poszukiwania matki kilkulatniego chłopca, który sam błąkał się po ulicy i próbował ukraść jedzenie... 13:55 Szkoła - Emilia Kozub z 8 c znęca się nad nieśmiałą Gabrysią Milewską. Dziewczyna jest nowa w klasie i nie ma przyjaciół.	
15:55 Sąd rodzinny - program sądowy 16:55 Szpital - program obycz. 17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy 19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy 20:00 Morderstwo w Białym Domu - sens., USA, 1997. Biały Dom, owalny gabinet. Ktoś urządził tu sobie schadzkę z atrakcyjną dziewczyną. Wkrótce potem zostaje ona znaleziona martwa w jednej z łazienek 22:30 Sierota - horror, USA, Kan., Franc., Niemcy, 2009 00:55 Annabelle: Narodziny zła - horror, USA, 2017 03:20 Usterka - program poradnikowy 04:05 Fachowcy	

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program paradok. 08:55 Dlaczego ja? - serial paradok. 10:55 Na Ratunek 112 - serial obycz. 11:25 Na ratunek 112 - serial obyczajowy 11:55 Policjantki i Policjanci - serial paradok. 13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy 17:00 Policjantki i Policjanci - Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko 21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny 22:00 Sprawiedliwi. Trójmiasto 23:00 Złodzijski kodeks - sens., Kan., 2017 00:55 Love Island. Wyspa miłości - reality show 02:05 Hardkorowy lombard 02:40 Interwencja - magazyn reporterów 02:50 SuperLudzie - serial o osobach z niepełnościami 05:30 Telezakupy TV Okazje	
09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Inf. dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Żew natury 11:05 Mocni w Wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Św. na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Śladami Powstania Styczniowego na Podlasiu 13:05 Dar powołania 13:30 Msza św. 14:30 Siostry na posterunku 15:00 Kurierskim szlakiem. Ażymut Węgry 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Jestem mamą 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Mój brat papież 17:10 Prosto o gosp. 17:30 Rajd Katyński 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 7 Sakramentów Kościoła 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia	

TV Trwam

ŚRODA • 6 sierpnia

TVP 1

04:45 Akacja 38 - serial, 2017
05:55 Info Poranek
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Rodzina (nie od) święta - Małżeństwo: finanse wspólne czy osobne?
08:00 Czerdziestolatek - serial
08:55 Ranczo - serial obycz., 2009
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Królowie - serial hist., 2024
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Rok w ogrodzie Extra - magazyn
12:55 Natura w Jedyńce - Nieposkromione
Wielkie Jeziora - dok., Kan., Austria, 2022
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Kolarstwo - Tour de Pologne, 2025 - Etap 3: Wałbrzych-Wałbrzych

17:00 Telexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:00 Reporterzy - magazyn
18:20 Akacja 38 - serial
19:30 Program informacyjny 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Ojciec Mateusz - serial
21:20 62. KFPP w Opolu
22:15 Tour de Pologne - kroniki
22:25 Whitney - dok., USA, 2018
00:35 Sierpniowe niebo. 63 dni chwały - dram., Polska, 2013
02:05 Francuski pocałunek - kom. romant., USA, Wlk. Bryt., 1995

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial, 2021
06:25 Pozyteczni.pl - magazyn
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz i Serwis Info
11:15 Rodzina (nie od) święta - Czy dzieci powinny mieć obowiązki domowe? - magazyn
11:50 Szaleństwo Majki Skowron - serial, 1976
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023
16:00 Koło fortuny - teleturniej

16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:05 Postaw na milion - teleturniej
21:05 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny
22:20 Kaznodzieja z karabinem - dram., USA, 2011
00:35 Blue Moon - serial, Kan., 2016
01:35 Nasze najlepsze wesele - kom., Franc., 2017
03:40 Influencer. W pogoni za lajkami - dok., Wlk. Bryt., 2019

TVN

06:05 Uwaga! - program interwencyjny
06:20 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
09:20 The Floor - teleturniej
10:25 Zagadki losu - program obyczajowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Szpital - program obyczajowy
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
18:00 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Kroniki Tour de Pologne
19:45 Pogoda

19:55 Uwaga! - program interwencyjny
20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial, Polska
20:55 Lara Croft: Tomb Raider - przyg., USA, Wlk. Bryt., Niemcy, Jap., 2001
23:10 Batman kontra Superman: Świt sprawiedliwości - przyg., USA, 2016
02:20 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
03:20 Szpital - program obyczajowy
04:25 Uwaga! - program interwencyjny
04:45 Recepta na stary dom - program edukacyjny
05:15 Kto was tak urządził - program poradnikowy

POLSAT

06:00 Nowy dzień Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - Marek, z polecenia Malanowskiego, uczestniczy jako konsultant w zdjechiach do nowego filmu, którego producentem jest Aleksander Bielecki. W trakcie jednej ze scen ginie młody aktor...
09:30 48H Zaginieni - serial kryminalny
10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:30 Gliniarze - Przedstawiciel handlowy zostaje znaleziony martwy na opuszczonej parkingu, z raną postrzałową.
14:40 48H Zaginieni - serial kryminalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów

16:35 Gliniarze - serial parodokumentalny
17:40 Trudne sprawy - program obyczajowy
18:50 Wydarzenia - program informacyjny
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport
19:40 Pogoda
19:55 Komediowa środa - Duże dzieci - kom., USA, 2010
22:10 Pitch Perfect 2 - kom., USA, 2015
00:45 Ghostbusters - pogromcy duchów - komedia, USA, Australia, 2016
03:20 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
07:05 Tamte lata, tamte dni - Ewa Błaszczyk - mag.
07:45 Sekrety browarnego kotła - dok., Polska, 2016
08:30 Wydarzenie aktualne
09:00 Blisko, coraz bliżej - serial, 1982
10:35 Tydzień z życia mężczyzny - obycz., Polska, 1999
12:15 English National Ballet w Paryżu - dok., Wlk. Bryt., 2020
13:30 Rawhide - Incydent przy siarkowych źródłach - western, USA, 1959
14:35 Tatarak - dram. obyczajowy, Polska, 2009
16:30 Blisko, coraz bliżej - serial, 1986
18:00 Muzyka w sieci - magazyn muzyczny
18:30 Informacje kulturalne
19:00 Reżyserzy - George Cukor - dok., Wlk. Bryt., 2018

20:00 Profesor T. Rybka zwan Walterem - serial, Niemcy, Wlk. Bryt., Belgia, 2015
21:00 Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową - dram. obyczajowy, Polska, 2000
23:00 Wichrowe Wzgórza - dram., USA, 1939
00:55 Zawsze wygrywa blues - re. cital Sławka Wierzbolskiego, 1996
01:40 Thomas Hardy - przeznaczenie, wykluczenie i tragedia - dok., Wlk. Bryt., 2020
02:45 Tylko zwierzęta nie błądzą - krym., thriller, Niemcy, Franc., 2019
04:50 Ducharz na krawędzi - fab., Islandia, 2022
05:20 Teledyski

TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny
08:00 Kobra - oddział specjalny - Semir i Ben próbują uratować mężczyznę z samochodu pędzącego prosto na wypadek drogowy.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
10:55 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:50 Zaklinaczka duchów - Melinda widzi ducha kobiety, która nie może spokojnie przejść do świata zmarłych, ponieważ ciągle martwi się o skłóconego męża i syna.
13:50 Lombard. Życie pod zastaw - Kamila i Mariola to dwie studentki, które wynajmują wspólnie mieszkanie. Kiedy pewnego dnia przecieka okno i woda zalewa ich rzeczy, żądają od właściciela zadośćuczynienia.

15:50 Ranczo - serial kom.
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument
20:00 Conan Barbarzyńca - przyg., USA, Meksyk, 1982
22:50 Czerwona Sonja - przyg., USA, 1985. Po zamordowaniu jej rodziny młoda kobieta o imieniu Czerwona Sonja zostaje mistrzynią miecza i szuka zemsty na złej królowej Gedren...
00:40 Dawid i Goliat - przyg., USA, 2016
02:10 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:05 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument
04:00 Dyżur - serial medyczny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:10 Ten moment - program obyczajowy
05:45 Szkoła - Maturzystka Bożena Kulig jest w 5 miesiącu ciąży jednak ukrywa to, bo nie wie, czy ojcem dziecka jest jej chłopak Dorian, czy Szymon, kolega z którym przespala się na imprezie...
08:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:50 Kartoteka - serial dokumentalno-kryminalny
12:55 Detektywi - Do detektywów zgłasza się młoda kobieta, która otrzymała w spadku po nieznanym mężczyźnie milion złotych. Klientka chce wiedzieć, kim był zmarły...
13:55 Szkoła - program obyczajowy
15:55 Sąd rodzinny - program sądowy

16:55 Szpital - Pacjentką doktora Michała Morawskiego jest 15-latk, która spada ze schodów podczas imprezy
17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Morze Północne w ogniu - katastrof., Nor., Szwecja, Dania, 2021
22:20 Ciekawy przypadek Benjamina Buttona - obycz., USA, 2008
01:40 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - program kryminalny
02:45 Fachowcy - parodokument
03:30 Usterka - program poradnikowy
04:15 Druga strona medalu - talk-show

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program parodok.
08:55 Dlaczego ja? - serial parodok.
10:55 Na Ratunek 112 - serial obycz.
11:25 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Policjantki i Policjanci - serial parodok.
13:55 Trudne sprawy 17:00 Policjantki i Policjanci 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym.
21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
22:00 Sprawiedliwi. Trójkątność 23:00 Mściciel - sens., Wlk. Bryt., USA, Franc., Niemcy, Hiszp., RPA, 2004
00:55 Love Island. Wyspa miłości 02:20 Hardkorowy lombard 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy TV Okazje

09:30 Sanktuarium polskie 09:50 Św. na każdy dzień 10:00 Zaprzysiężenie Prezydenta RP 11:00 Obrona Cisnej 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gosp. 12:00 Mśza św. 13:20 Mateczniki Polkości 13:30 Mśza św. 14:30 Mazurskim szlakiem piękna stworzenia 15:00 Zadziwiający świat chrzączy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Powołanie w powołaniu 17:00 Po stronie prawdy 17:55 Poczet Wlk. Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Inf. dnia 18:15 Rozmowy niedok. 19:25 Św. na każdy dzień 19:30 Opowieści biblijne 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Przetłumaczmy 22:30 Matusia - siostra Matylda Getter 23:30 Mazurek Dąbrowskiego

CZWARTEK • 7 sierpnia

TVP 1

04:45 Akacja 38 - serial, 2017
05:55 Info Poranek
07:00 Transmisja Mszy Świętej
07:30 Dobre historie - Oddani służbie - magazyn
08:00 Czerdziestolatek - serial, 1974
08:55 Ranczo - serial obycz., 2009
09:50 Komisarz Alex - serial krym.
10:45 Ojciec Mateusz - serial
11:35 Królowie - serial hist., 2024
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda - magazyn
12:35 Magazyn Rolniczy
12:55 Natura w Jedyńce - Nieposkromione
Wielkie Jeziora - dok., Kan., Austria, 2022
14:00 Wichrowe wzgórze - serial obycz., Turcja, 2024
14:55 Kolarstwo - Tour de Pologne, 2025 - Etap 4: Rybnik - Cieszyń, 2025
17:00 Telexpress

17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - teleturniej muzyczny
18:00 Reporterzy - magazyn
18:20 Akacja 38 - serial, 2017
19:30 Program inform. 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:10 Sport
20:15 Pogoda
20:25 Ojciec Mateusz - serial
21:25 Sprawa dla reportera
22:25 Liban. Wybuch gniewu - dok., Polska, 2021
23:25 Tour de Pologne - kroniki, felieton
23:30 Dom pod Dwoma Orlami - serial, 2021
00:35 Wojna o prąd - fab., USA, 2017
02:30 Sierpniowe niebo. 63 dni chwały - dram., Polska, 2013

TVP 2

05:30 M jak miłość - serial obyczajowy, Polska, 2021
06:20 Operacja zdrowie - magazyn medyczny
06:55 Dla niesłyszących - Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
07:30 Pytanie na śniadanie - w tym: Pogoda Flesz i Serwis Info - magazyn poranny
11:10 Lena na Bałkanach - reportaż
11:50 Szaleństwo Majki Skowron - serial, 1976
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Miłość i nadzieja - serial obycz., Turcja, 2022
14:05 Va Banque - teleturniej
14:35 Na sygnale - serial fabularny
15:05 La Promesa - pałac tajemnic - serial, Hiszp., 2023

16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:20 Miłość i nadzieja - serial obyczajowy, Turcja, 2022
18:15 Va Banque - teleturniej
18:50 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:25 Barwy szczęścia - serial obycz., 2025
20:05 Postaw na milion - teleturniej
21:05 Stawka większa niż życie - serial sensacyjny
22:15 Morderstwa w Cantal - film kryminalny, Franc., 2023
00:05 Kawa z kardamonem - serial, Ukraina, 2022
02:15 Kaznodzieja z karabinem - dram., USA, 2011

TVN

06:05 Uwaga! - program interw.
06:20 Ukryta prawda - program obyczajowy
07:15 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
09:20 The Floor - teleturniej
10:25 Zagadki losu - program obyczajowy
11:30 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
12:35 Szpital - program obycz.
13:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
16:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
18:00 Detektywi - program kryminalny
19:00 Fakty
19:35 Sport
19:40 Kroniki Tour de Pologne
19:45 Pogoda
19:55 Uwaga! - program interwencyjny

20:10 Doradca smaku - program kulinarny
20:15 Na Wspólnej - serial obycz., Polska
20:55 Kuchenne rewolucje - program kulinarno-rozrywkowy
22:00 Idealny faet dla mojej dziewczyny - kom., Polska, 2009
00:40 Podwodna pułapka - przyg., USA, Wlk. Bryt., 2017
02:30 CSI: Kryminalne zagadki Las Vegas - serial, USA
03:35 Szpital - program obycz.
04:35 Uwaga! - program interwencyjny
04:55 Kto was tak urządził - program poradnikowy
05:25 Recepta na stary dom - program edukacyjny

POLSAT

06:00 Nowy dzień Polsat News
08:30 Malanowski i Partnerzy - Detektywi szukają sprawcy, który okaleczył córkę ich klientki. Dziewczyna przynajmniej się, że miała sponsora...
09:30 48H Zaginieni - Zaginął Michał, wiejski weterynarz. Jego samochód znaleziono porzucony na drodze w lesie.
10:30 Trudne sprawy - program obyczajowy
11:30 Gliniarze - serial parodokumentalny
14:40 48H Zaginieni - serial kryminalny
15:50 Wydarzenia - program informacyjny
16:10 Pogoda
16:20 Interwencja - magazyn reporterów
16:35 Gliniarze - parodokument
17:40 Trudne sprawy - program obyczajowy

18:50 Wydarzenia
19:20 Gość Wydarzeń - rozmowa dnia
19:25 Sport; Pogoda
19:55 Jak poślubić milionera - kom., Polska, 2019. Historia Alijji - dziewczyny, która zamiast czekać, aż ślepy los ześle jej miłość, bierze sprawy w swoje ręce i zapisuje się na kurs gwarantujący znalezienie drugiej połowy.
22:10 27 sukienek - kom., USA, 2008
00:40 Trzy kroki od siebie - obycz., USA, 2019
03:15 Nasz Nowy Dom - program rozrywkowy
04:40 Disco Gramy - program muzyczny
05:25 Telezakupy TV Okazje

TVP Kultura

06:05 Afisz kulturalny ekstra
06:15 Muzyczne poranki
07:05 Tamte lata, tamte dni - Andrzej Korzyński - magazyn
07:45 Radek wstępuje do zakonu - dokument, Polska, 2016
08:25 Informacje kulturalne - magazyn
09:00 Blisko, coraz bliżej - serial, 1986
10:30 Tatarak - dram. obyczajowy, Polska, 2009
12:30 Reżyserzy - William Wyler - dok., Wlk. Bryt., 2018
13:30 Rawhide - Incydent z szampanem - western, USA, 1959
14:35 Godzina „W” - dram., Polska, 1979
16:05 Blisko, coraz bliżej - serial, 1986
17:35 Wydarzenie aktualne
18:00 Wstęp wolny - felieton

18:20 Blue Note Records. Więcej niż muzyka - dok., Szwajc., 2018
20:00 W trzy miesiące dookoła świata - Ten szalony, szalony świat - komedia kryminalna, Wlk. Bryt., 1963
22:45 Dokument w podróży - Opera paryska - dok., Franc., 2020
23:55 Kłątka dla ptaków - fab., USA, 1996
02:05 Panorama kina polskiego - Życie jako śmiertelna choroba przenoszona drogą płciową - dram. obyczajowy, Polska, 2000
04:05 Muzyka w sieci - magazyn muzyczny
04:35 Teledyski

TV Puls

06:00 Policjanci z Miami - serial kryminalny
08:00 Kobra - oddział specjalny - Do oddziału patrolującego autostradę dołącza córka prokurator Schrankmann. Dziewczyna ma towarzyszyć w codziennej pracy Gerkhanowi i Jägerowi, którzy nie są zadowoleni z tego powodu.
10:00 Zaklinaczka duchów - serial fabularny
10:55 Zbuntowany anioł - serial obyczajowy
12:50 Zaklinaczka duchów - Andrea przygotowuje się do występowania w miejscowym klubie komediowym. Melinda natomiast spotyka tam grupę martwych komików, którzy przygotowują się do występu komediowego.

13:50 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument
15:50 Ranczo - serial kom.
18:00 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny
20:00 Pożyczony narzeczon - kom., USA, 2011
22:15 Nie cudzołóż i nie kradnij - kom., Polska, 2022
00:20 Jeszcze dalej niż Północ - kom., Franc., 2008
02:30 Dzielnica strachu - serial kryminalny
03:25 Lombard. Życie pod zastaw - parodokument fabularny
04:25 Menu na miarę - program kulinarny
05:00 Dzielnica strachu - serial kryminalny

TVN 7

05:10 Ten moment - program obyczajowy
05:45 Szkoła - Gimnazjaliści Bartosz i Hubert są przyjaciółmi, jednak wszystko zmienia się z powodu błędu Huberta na klasówce z chemii, przez który jego przyjaciel otrzymuje gorszą ocenę.
08:40 Ukryta prawda - program obyczajowy
11:50 Kartoteka - serial dokumentalno-kryminalny
12:55 Detektywi - Z mieszkania 40-latk i jego rodziny zginęły pieniądze oraz biżuteria. Żona mężczyzny nie chce zawiadamiać policji podejrzewając, że kradzież mógł dokonać ich syn...
13:55 Szkoła - Klaudia z licealnej 2d jest chora na celiakię i dlatego nie może jeść niczego, co zawiera gluten.

15:55 Sąd rodzinny - program sądowy
16:55 Szpital - program obycz.
17:55 Opowieści małżeńskie - program obyczajowy
19:00 Ukryta prawda - program obyczajowy
20:00 Akademia policyjna III: Ponowne szkolenie - kom., USA, 1986
21:50 Miłość wysokich lotów - obycz., Kan., 2021. Ow dowiady Gavin i jego dziewczynka córka Parker wracają do rodzinnego miasta...
23:35 Tarzan: Legenda - przyg., Kan., Wlk. Bryt., USA, 2016
01:55 Zbrodnie z pierwszych stron gazet - program kryminalny
03:55 Fachowcy

TV 4

06:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej
07:55 Bogaty Dom - Biedny Dom - program parodok.
08:55 Dlaczego ja? - serial parodok.
10:55 Na Ratunek 112 - serial obycz.
11:25 Na ratunek 112 - serial obyczajowy
11:55 Policjantki i Policjanci - serial parodok.
13:55 Trudne sprawy - program obyczajowy
17:00 Policjantki i Policjanci 18:00 Łowcy skarbów. Kto da więcej 19:00 Policjantki i Policjanci 20:00 Uroczysko - serial krym.
21:00 Sprawiedliwi - Wydział Kryminalny - serial policyjny
22:00 Sprawiedliwi. Trójkątność 23:05 Nikita - sens., Franc., Włochy, 1990
01:30 Love Island. Wyspa miłości 02:35 Interwencja - magazyn reporterów 02:55 Śmierć na 1000 sposobów 03:25 Lubię disco! 04:25 Top 10 - Lista Przebojów 05:30 Telezakupy

09:20 Opowieści biblijne 09:45 Niedźwiedź Wojtek 10:00 Inf. dnia 10:15 Rozmowy niedok. 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Inf. dnia 12:20 Katolicy a tożsamość Europy 12:55 Marcin Żarniecki 13:20 Przegląd Tyg., "Niedziela" 13:30 Mśza św. 14:35 Czołwiek bez twarzy 15:00 Po stronie prawdy 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Inf. dnia 16:10 Z wędką nad wodę 16:35 Sól ziemi 17:00 Modlitwa w Sanktuarium św. Józefa w Kaliszu 19:25 Akademia pro-life 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Inf. dnia 20:20 Różaniec 20:50 7 Sakramentów Kościoła 21:00 Apel Jasnog. 21:20 Inf. dnia 21:40 Polski Punkt Widzenia 22:00 Sarid 23:00 Sean - Światło w ciemności święci

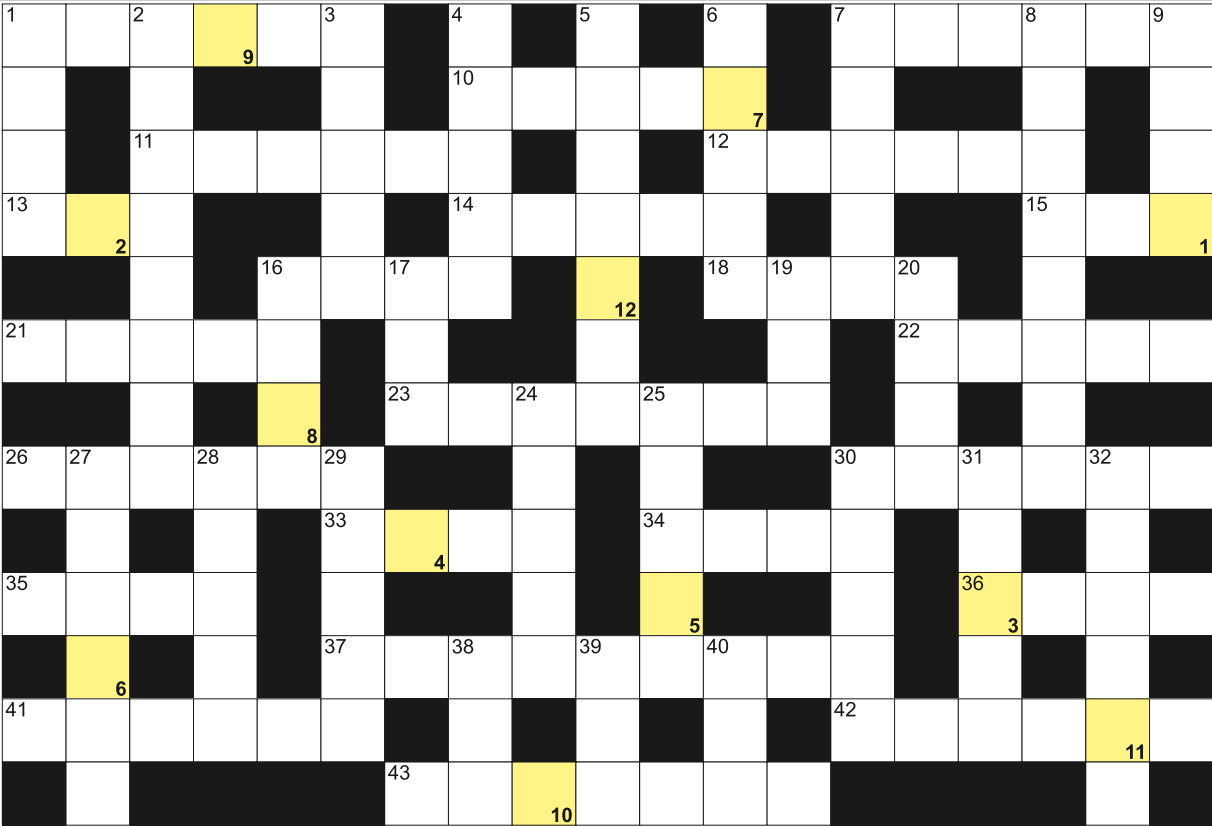
POZIOMO: 1) roślina z kolbami; 2) inaczej smaczelina, drzewo; 3) człowiek silny, pełen tężyzny; 4) Mo dla chemika; 5) Maria autorka "Plastusiowego pamiętnika"; 6) odległość, trasa wyścigu; 7) elektrownie ze skrzydłami; 8) przyrząd przybliżający obraz; 9) mierzona w stopniach Celsjusza; 10) związek, porozumienie partii lub państw; 11) są pół końmi, pół ludźmi; 12) chrząszcze, szkodniki drzew; 13) specjalista od wad zgryzu; 14) przed dwunastą; 15) mieszkańcy Lwowa; 16) pasmo z Górą Stanleya; 17) sporządza umowy i testamenty; 18) pierwiastek Sg; 19) sprawdzian, test w szkole; 20) największe jezioro wysokogórskie na Ziemi; 21) trasa narciarska, jazdowa; 22) osoba

otrzymująca rentę; 23) inaczej promieniowanie; 24) jadalne małże morskie; 25) magazyn zbożowy, silos; 26) ptasia choroba, papuzica; 27) rzymskie wzgórze z termami Decjusza; 28) miasto Agnieszki Rylik; 29) najjaśniejsza w gwiazdozbiorze Cefeusza. **PIONOWO:** 2) amerykański stan z Jefferson City; 5) wieczorne posiłki; 13) był nim bajkowy Shrek; 14) waluta Japonii; 18) zdobiona trumna w kształcie skrzyni; 19) podziemna część rośliny; 30) mała ścierka, gąbka do naczyń; 31) chuda teczka na dokumenty; 32) 100 kg dla rolnika; 33) pietrasznik plamisty inaczej; 34) niejedno gra w samochodzie; 35) śląskie miasto z planetarium; 36) kryzysowy lub wyborczy; 37) niezre-

czność towarzyska, uchybienie; 38) tanie irlandzkie linie lotnicze; 39) ... Baba od czterdziestu rozbójników; 40) mieszkają w nim studenci; 41) porzeczek i truskawki; 42) opłata za studia; 43) najwyższy szczyt Tyrolu Południowego; 44) przepływa przez Koblencje; 45) dodatkowa piosenka po brawach; 46) hodowla roślin; 47) japoński koncern motoryzacyjny; 48) gruba gałąź; 49) rzeka w Badajoz; 50) prowincja ze stolicą Kanady; 51) dziura w ścianie; 52) brak szczęścia, pech; 53) waluta Iraku; 54) inaczej ubikacja, ustęp; 55) stolica Sudanu; 56) imię żeńskie; 57) burzowe lub telewizyjne; 58) Szalom, autor dramatu "Bóg zemsty"; 59) ortodotyczny i słuchowy.

KRZYŻÓWKA z HASŁEM

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 12 utworzą rozwiązanie niniejszej krzyżówki

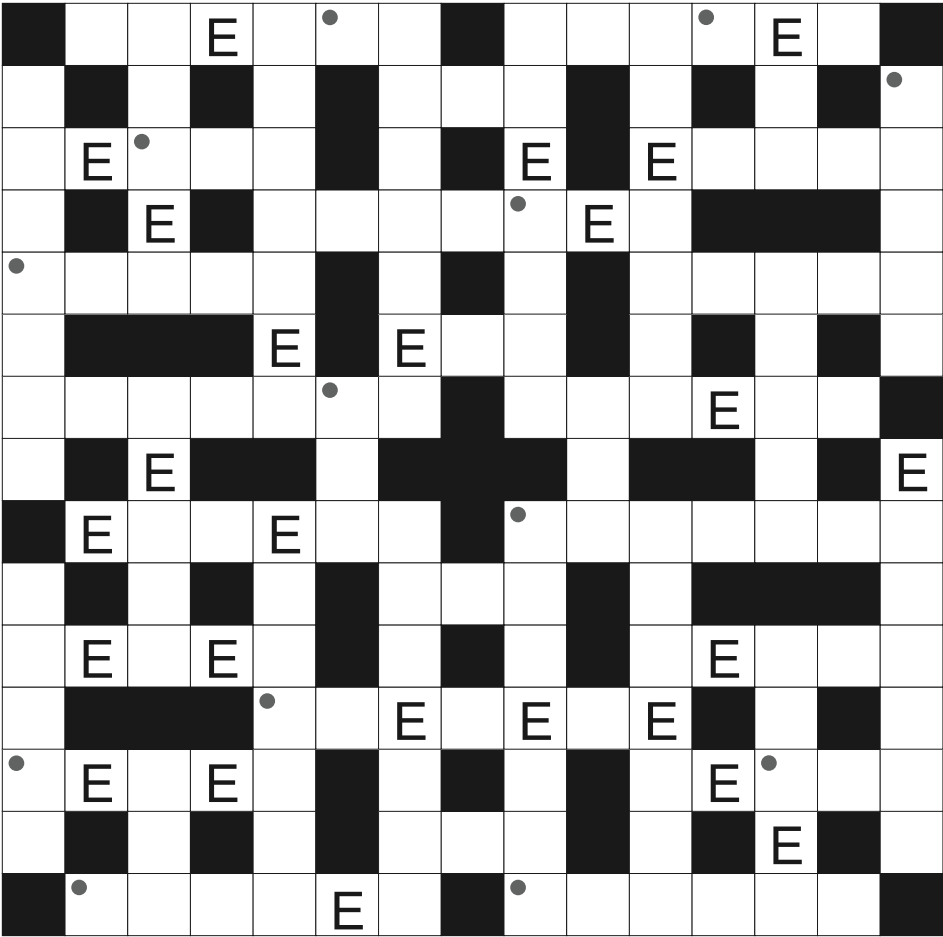

POZIOMO: 1) szpaler wojska, policji; 7) Hołownia z "Polski 2050"; 10) mierna lub celująca; 11) ostry na drodze; 12) do przeglądania się; 13) mleczny lub trzonowy; 14) pozycja w przysiadzie; 15) wyznawca judaizmu; 16) część spłaty kredytu; 18) rzymski lub pluskwi, przyprawa; 21) część toru; 22) wyspa ze Świnoujściem; 23) Dy dla chemika; 26) dawny worek na wodę; 30) wyreżyserował "Alternatywy 4"; 33) grecka kraina z Janiną; 34) gimnastyka z medytacją; 35) Chagall, malarz i grafik; 36) najdłuższa rzeka Irlandii Północnej; 37) zajmowanie nowych terytoriów; 41) płyty rybne; 42) serwatka z mleka owczego; 43) uznane dzieła sztuki.

PIONOWO: 1) pył na meblach; 2) towarzyszy wybuchowi; 3) reguła, kanon; 4) potocznie o zdjęciu; 5) dodatek do pizzy; 6) słupek przy pomidorze; 7) japońskie krążki z ryżem i rybą; 8) działanie arytmetyczne; 9) spikanard lub szpikanard; 16) starszych lub Ministrów; 17) Bundy, seryjny morderca; 19) białoruski producent ciężarówek; 20) na pięciolinii; 24) zakrzepła krew; 25) obszar, strefa; 27) grecka muza astronomii; 28) stałe internetowe; 29) Ken, autor "Lotu nad kukułczym gniazdem"; 30) doświadczeń lub podręczny; 31) stolica Maroka; 32) najdłuższa rzeka Chin; 38) przyprawa z Wieliczki; 39) sztuka po łacinie; 40) zdarza się w desce.

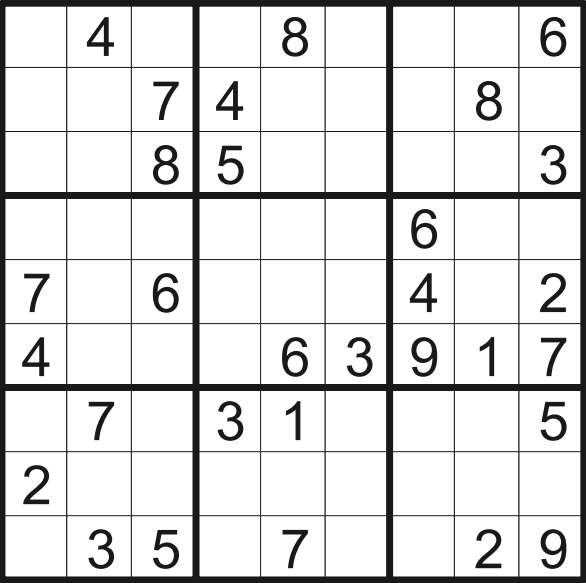
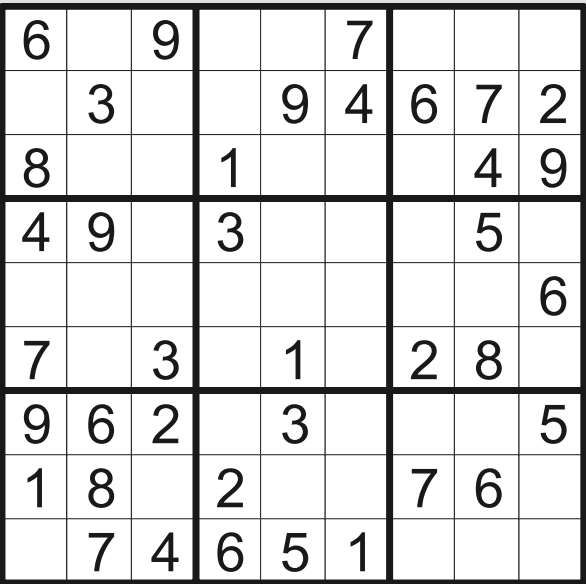
BAŚKA z HASŁEM

Litery z pól z kropką czytane rzędami, utworzą rozwiązanie:

Na diagramie po lewej ujawniliśmy samogłoskę "E". Miejsce wpisu hasel do odgadnięcia.

stado psów; Tomba, słynny włoski narciarz; ryś stepowy; mąż babci; korbacz egipski inaczej; noszone zamiast krawatów; nie banknot; dowodzi na statku; grecka wódka anyżowa krócej; w parze z iksem; topione lub homogenizowane; stary, cenny mebel; inaczej złotogłów, roślina; zagrywki w siatkówce; kartki z ceną przy towarze; grecki bóg, przewodnik Muz; kraj ze stolicą w Hanoi; skurcz mięśni twarzy; pas ziemi oddzielający pola uprawne; cykoria kędzierzawa, szczerbak; największa wyspa na Jeziorze Wiktorii; lisoszakał andyjski; John Ronald ... Tolkien, pisarz; mieszkanka stolicy Erytrei; ... Lanka, państwo w Azji; elektrokardiogram; najdłuższa rzeka w Chile; przewozi chorych lub rannych; mała Aleksandra; lis pustylny inaczej; "... z Zalamei", dramat Pedro Calderona; Władysław dla kolegów; ozdoba z piór czapli; Białogród nad Dniestrem historycznie; rzymski bóg sztuki lekarskiej; wulkan na granicy Kenii i Ugandy; ... Garfunkel, piosenkarz; numer identyfikacyjny firmy; farbowany kosmyk włosów; pies myśliwski przynoszący ubitą zwierzynę; miodożer, drapieżnik; przytoczony tekst w cudzysłowie.

WYKREŚLANKA: ukryliśmy 20 wyrazów związanych z podróżą samochodem. Wykreślisz wszystkie od góry do dołu, od lewej do prawej oraz na ukos: szosa, rzeka, droga, alarm, radar, auto, radio, tory, miasta, mosty, płot, pasy, domy, błoto, ptaki, ulice, krzaki, drzewa, znaki, niebo:

